

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
polletno 210 Din
celoletno 420 Din
za inozemstvo
mesečno 50 Din
polletno 300 Din
celoletno 600 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cencoglasov
1 stolp. peti-vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
rezen pondelika
dneva po prežnibu

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništvo
telefon števil. 50, upravnništvo števil. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana števil. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Shod SLS v Trebnjem.

V Trebnjem, tej bivši Pucljevi trdnjavi, se je vršil v nedeljo lep shod Slovenske ljudske stranke. Kljub celodnevni silnemu dežju se je napolnil zborovalni prostor naših somišljenikov, ki so z zanimanjem in navdušenjem poslušali izvajanja načelnika Jugoslovanskega kluba dr. Korošca in poslanca domačega okraja dr. Kulovca. Navzočih je bilo tudi nekaj nasprotnikov.

Shod je otvoril domači g. kaplan Peter Flajnik, pozdravil načelnika Jugoslovanskega kluba dr. Korošca (navdušeni klici: »Bog ga živi!«), zastopnika domačega okraja dr. Kulovca (klici: »Bog ga živi!«), zastopnika novomeškega okrajnega glavarja, g. okrajnega komisarja dr. Orožma, in vse zborovalce. Za predsednika zborovanja predlagal posestnika g. Ignaca Pevca, predsednika okrajne Kmetijske zveze.

G. Pevec prevzame predsedstvo, pozdravi gg. dr. Korošca, dr. Kulovca, vladnega zastopnika ter zborovalce vseh strank. Poudarja resnost časa, v katerem živimo, ko se bo moralo slovensko kmetstvo ljudstvo in vsi Slovenci združiti v eno fronto. Položaj kmetijskega ljudstva je sedaj, ko imamo tako zvano »seljaško« vladno, obupen. Nato da besedo g. dr. Korošcu. Ko stopi g. dr. Korošec na govorniški oder, zavladala med zborovalci nepopisno navdušenje. Šele čez par minut je mogel dr. Korošec izpregovoriti. Izvajal je:

GOVOR DR. KOROŠCA.

Balkan balkanskim narodom!

Bil je čas, ko smo vsi Slovani z navdušenjem gledali na Balkan. Bilo je leta 1912, ko so se balkanski narodi složno vzdignili, da zdolbe verige turškega suženjstva, in je po polotoku mogočno zabil klic: Balkan balkanskim narodom! In geslo je postalo resnica. — Potem je prišla svetovna vojna. Tedaj sta nastali dve fronti: na eni strani Srbija in Črna gora, na drugi Bolgarija in Turčija; Rumunija in Grčija sta čakali, kam se nagne bojna sreča. Po vojni je razcepljenost ostala.

Mi in Italija.

Najuglednejša in najmočnejša država na Balkanu je Jugoslavija. Zeleni in pričakovali bi, da bo zato vodilna država na Balkanu. A prišlo je drugače. Med tem, ko je naš zunanji minister dr. Ninčič spal, je sovražnik zasejal na njegovem polju ljuliko: Italija je delala na tihem, vztrajno, kovala je na Balkanu razprtje in intrige, pletla je mrežo okrog nas. Danes pišejo svetovni listi, da ima glavno besedo na Balkanu Italija. In ni zadosti, da smo pustili, da se je Italija polastila vodstva na Balkanu okoli nas, ko bi po vsej pravici šlo nam. Ne! Naša vlada je odprla Italijanom pot v našo lastno državo (Klici ogorčenja.) Italijanska trgovina in industrija bo prodirala k nam, prišli bodo za njimi italijanski delavci; naše naravno bogastvo bodo želi tuji; naš narod pa se bo moral zopet izseljevati. (Ponovno ogorčenje.) Ninčič in drugovi so delali po geslu: Balkan italijanskemu narodu! Zato kličemo vse rodoljube na stražo; pozivamo vse stranke, naj vstanejo v obrambo proti italijanski invaziji in proti rastočemu vplivu Italije na Balkanu! Dolžnost posebno SLS kot legitimne predstavništvo slovenskega naroda je, da odločno nastopi in opozori na nevarnost. Ninčič je nesposoben in javnost se začudeno samo vprašuje, kam gre njegov velikanski mnogomilijonski fond. Veliko se šepeta o tem. Za vodstvo zunanje politike potrebujemo skrbne in delavne roke ter modre glave.

Vlada nedelavnosti.

V notranji politiki ravnoteško pogrešamo skrbne, delavne roke in modre glave. Uzunovičeva vlada je vlada nedelavnosti, vlada brez smisla za potrebe ljudstva. Ta vlada in njen režim ni izraz narodne volje. Čuti bi morala utripe narodovega srca in dati narodu, kar on hoče, toda, kakor rečeno, to ni večina po volji naroda! Saj je znano, da so volitve delali za žandarji, vojniki in presipavanjem kroglic. Ta večina je večina goljufije in nepoštenosti. Takšna večina, tako delo ne rodi blagoslova; zato gremo navzdol, v propast.

Izseljevanje, agrarna reforma.

Dasi naša država razpolaga z mnogimi bogastvi, nima kruha za svoje sinove. Na tujem delajo naši ljudje za tuja. Problem izseljevanja je vedno težji. In kako se tu dela? Pogledite Prekmurje! Vsako leto si mora najmanj 15.000 sezonskih delavcev iskati dela v tujini.

In kaj se je zgodilo? Mažarski grofje veleposestniki imajo zemljo v Prekmurju. Nekaterim jo je vlada vzela, pa je ni dala prekmurškemu revnemu ljudstvu, ampak je tam naselila družine iz Črne gore in Sandžaka. Ne zavidamo jim zemlje, a najprej gre domačemu ljudstvu, ki jo je stoletja obdelovalo — za tuja, ne zase.

Za kmeta le lepe besede.

Za kmeti stan je v Jugoslaviji samo mnogo lepih besed. Imamo »kmetke« stranke, ki pravijo: Kmetov je v državi 82 odstotkov, zato naj kmet vlada! No, v vladi je kmetška stranka: radičevci, med katerimi sedi tudi minister Puclj. Se celo radikali hočejo veljati za kmetstvo stranko. A država ni nikdar tako malo skrbela za kmeta kot danes, ko Radič skoro o vseh ministrih govori, da so kmetje. Koliko kmetijskih šol imamo? Tri. To ni nič. Imeli smo lepo razvito živinorejo in je tudi danes še močna. Toda mleka ne moremo izvažati zaradi visokih tarifov in kolebave valutne politike. Kadar bi bila konjunktura ugodna, bi bilo treba izvažati sir. Nimamo pa si-rarjev. Tudi surovega masla ne moremo izdelovati tako, da bi vzdržalo na poti in bi ga lahko izvažali. Nujno bi potrebovali mlekarško šolo. V proračunu je zanjo določen denar, toda stvar se ne izvrši.

Nekdaj in danes.

Kakšna dela pa je izvršil nekdanji deželni odbor kranjski, ki je v njem odločala SLS! To kažejo vodovodi, vzorni hlevi, zadruge, za katere je deželni odbor dajal podpore. Povsod vidimo še sledove vlade SLS. Samo enkrat je vladala SLS in tega časa se nam ni treba sramovati. — In danes? Kdo od vladnih ljudi pomaga ustanavljati živinorejske in druge zadruge? Kdo se briga za hleve? Živinoreja propada; propada naš kmet.

Železnice so drage. Ne gre samo za to, da se peljete v Ljubljano ali v Novo mesto. Gre za to, ali morete prodati, kar pridelate. Prevoz je drag, kmet blago težko proda ali proda poceni in še davkov ne more plačati. Kmet dela za izgubo, ker se vlada ne briga zanj. Pogledajte v posojilnice! Ljudje hodijo po denar, da morejo plačati davke. Če si kmet mora denar za davke izposojati, je to konec, je kmetova smrt! (Klici: Tako je! Ne moremo več!)

Mi smo bili malo časa na vladi. Naš poljedelski minister dr. Kulovec je dobro delal za kmeta. Začeli smo zopet podpirati zadruge, živinorejo, mlekarstvo, sploh vse pango kmetijskega gospodarstva. Delavcu bi bilo pa pomagano z znižanimi tarifi za prevoz žita. Toda SLS je morala oditi z vlade. Ljudje, ki danes odločajo v državi, imajo smisla le zase. Njihovi milijonski gosposko žive v tujini, v morskih kopališčih (Klici: Rade Pašič!), ljudstvo pa hira. Oni mislijo: Uboge je lažje vladati, zato naj ljudstvo le bo revno. Toda tudi ljudska potrpežljivost ima svoje meje. Zato gorje onim, ki ne poslušajo njegovih tožb! (Viharno odobravanje; klici: Tako je! Dol z njimi! itd.) Vlada ni zase; delati mora za ljudstvo!

Vlada brez srea.

V naši državi smo imeli silne poplave. Zadele so predvsem kmetstvo ljudstvo. Kako so se pri tem izkazali merodajni faktorji? Ko je kralj izvedel o nesreči, ki je zadela narod, je takoj odpotoval v poplavljen kraj. Zanimal se je za usodo teh ljudi, jih tolažil in jim dajal poguma. In ko se je vrnil na Bled, je podaril za poplavljenca 1.200.000 Din. Kraljevski dar! A vlada? Ko so ministri videli, da se kralj zanima za poplavljenca, tedaj so tudi oni postali živahnejši. Toda! Uzunovič n. pr. je šel gledat v svoj rojstni kraj, kjer je bila poplava, a se obenem pripravljajo tudi občinske volitve. Zanimal se je bolj za volitve kakor za poplavo. Uzunovič je bogat človek. In kaj menite, koliko je dal za poplavljenca? Zračunal si je, kakor mi pravijo, iz državne blagajne po predpisih o dnevnih 7000 Din za pot. (Ogorčenje klici: Sramota!) Vsi ministri so si zračunali pri ogledovanju poplave svoje dijete. Kdo naj po njihovem mnenju pomaga poplavljenec? Uradnik. Nam so očitali, da smo proti uradnikom. Ni res; mi vemo, da je uradniški stan potreben in mu je treba pomagati. Vlada pa je uradnikom odtrgala procent! (Ogorčenje.) Ali so to naložili bankam in milijonarjem ter veleposestnikom? Nič jim niso naložili. (Klici: V Belgradu še davkov ne plačujejo!) Uradnikom pa trgajo plače. Ali smo še kristjani? Ali smo še ljudje? (Klici:

Sramota!) Tudi duhovnikom odtrgujejo po 15 do 20 odstotkov. (Medklici: Kakor najvišjim uradnikom!) Če odtegujejo premožnejšim, dobro je, tako mora biti! Koliko je pa duhovnikov, ki so revni, raztrgani, ki stradajo! Pa jim vzamejo 15 do 20 odstotkov! Kdor je sam ubog, pa bi mu ne smeli odtrgovati. — In ali mislite, da bodo vse to dobili oni, ki so jih poplave oškodovale? (Ironični medklici: Oho! Seveda!) Poznam razmere in reči moram: Ne verjamem. Govoril sem z visokim gospodom, ki je dejal: »A, kaj! Blato, ki ga je voda nanesla, bo dober gnoj za drugo leto.« (Medklici: Sramota!) Pravijo, da so v Vojvodini bogati ljudje. Res je, pa so tam tudi reveži.

Volitve v Trgovsko zbornico.

Tudi za obrtnike moramo skrbeti. Če enemu stanu ne gre dobro, tudi drugim ne. Če je en ud bolan, je bolno celo telo. Če so kmet, delavec in uradnik na tleh, tudi obrtnik nima dela. Pripravljajo se volitve v trgovsko in obrtno zbornico. Pred štirinajstimi dnevi sem govoril v Domžalah o volitvah. Rekel sem, da se moramo tudi za te volitve zanimati, pa je bil ogenj v strehi. Nasprotniki pravijo: Obrtniki so stanovsko organizirani, SLS naj pusti to stvar. Mi smo stranka slovenskega ljudstva; delati hočemo za ves narod in si ne damo tega braniti od nikogar! Imamo kmeti, delavski, pa tudi obrtni program. Napredni smo, imamo voljo in moč za delo. Naša dolžnost je, da tudi v trgovsko zbornico zanesemo voljo za koristno in pošteno delo. Mi smo prepričani, da je naš program najpoštenjši. In če bi se v vsej državi izvrševal, bi bilo za ves narod dobro. O tem pač smemo prepričevati ljudi. Vsaka stranka naj bi skušala doseči dobrobit za narod. Ramo ob rami moramo tek-movati v delu za blagor slovenskega naroda. Imamo mnogo somišljenikov v trgovini, obrti in industriji. Naj pridejo tudi njihovi zastopniki kot dobri delavci v zbornico!

SLS hoče priboriti slovenskemu narodu samostojnost, tudi gospodarsko. Kar se v Sloveniji producira in zasluži, naj ostane tu. To stalno zmaguje. Večina strank bo šla v sedanje volitve z nami. Drugi pravijo: Vlada naj se, kakor hoče Belgrad; Slovenci nismo narod; itd. — Hočemo tudi v trgovski zbornici primernega zastopstva, da bomo delali za to samostojnost našega naroda in slovenskega gospodarstva. Očitajo nam, da zanašamo politiko v naše gospodarsko življenje. Politika je danes povsod. Vsak je opredeljen. Dela in odloča se v organizacijah. Kdor ni z SDS, temu očitajo, da zanaša politiko. Veste, kako je z Jelačimom: Dokler jim ni delal težave v politiki, je bil dober; ko se je obrnil od njih, udrihajo po njem, češ, da zanaša politiko v gospodarstvo! Nam očitajo isto, ker delamo isto proti njihovi centralistični politiki. Pravijo, da smo proti trgovcem. Vsakdo lahko ve, da nismo. Vemo, da je trgovec potreben kot posredovalec med producentom in konsumentom. Mi zastopamo cel narod. To vedo tudi trgovci. Med njimi je veliko naših. Tudi industrija je važen faktor, ki jo hočemo podpirati. Ne zadržujemo drugih strank od trgovske zbornice; razumljivo pa je, da se sami ne bomo izključili iz nje. Naši zastopniki bodo v nji dobro delali.

Mi in delavstvo.

Tudi za delavce je treba skrbeti. Delavci vedo, da se poteguje SLS tudi zanje. To so pokazali pri zadnjih volitvah. Socialisti niso dobili nobenega mandata, SLS pa je dobila dva mandata v izrazito delavskih okrajih. SLS si je priborila srca delavcev. In še vedno več tal pridobiva med njimi. Mi ne propagiramo revolucije, ne širimo sovražstva, ampak ljubezen, kakor med posamezniki, tako tudi med stanovi. Delavcem je treba pomagati. Srca se temu odpirajo. Kmet ve, kaj trpi rudar in drugi delavci; ve, da se kmeti in delavski stan ne smeta sovražiti, ampak podpirati. Kladdivo protiljudske politike tolče po hrbtu kmeta in delavca enako!

Proti korupciji.

Rekel sem, da potrebujemo na vladi delovne roke in modre glave. Že skoro dve leti imamo to vladno; mnogo je obetala, naredila ni nič. Povemo odločno in glasno: Ne zahtevamo samo delavnosti, ampak tudi poštenja! (Burno odobravanje.) Koliko truda nas je stalo, da smo vlado pripravili vsaj do razgovora o korupciji. Najprej so sprejeli tiskovni zakon, da bi se o tem niti pisati ne smelo. Borili smo se naprej in jih končno prignali tako daleč, da so morali sprejeti preiskavo. Toda preiskava se zavlačuje. Vlada nima moči, da bi ubila korupcijo. (Medklici: Volite nima!)

Korupcija, tatvina traja še dalje. Denar odpira dobrote zakona; kdor hoče doseči svojo pravico, mora plačati. Na ta način se krađe ubogim. Pa to ni vsa korupcija...

Za poštenje in načelnost!

Če zahtevamo poštenja, ga moramo zahtevati povsod. Kaj naj rečemo k temu: Pojavi se stranka, ki pravi, da noče države, noče armade, ne kralja, ne davkov. Pa pride na vladno in je zadovoljna z vsem! Ali pa zmerja Radič ministre: bitanga, vucibatina itd., drugi dan pa v Belgradu objema in poljublja. (Smeh med zborovalci.)

Izenačenje davkov — humbug.

Vlada obeta, da bo izenačila davke. Ne bo jih izenačila, ampak plačevali jih bomo še mesto poplavljenih krajev. Ali mislite, da bo srbski poslanec svojemu narodu naložil davke, ki jih imamo mi in jih tam še nimajo? Nekateri davki se doli še izvesti ne dajo. Poberajo jih pri nas strožje, kakor doli. Kaj nam v takih razmerah pomaga »izenačenje«!

Borba za avtonomijo.

Hočemo za Slovence samostojnost, svobodo, enakopravnost! Hočemo, da ostane denar doma in da sami gospodarimo z njim! To jim ne gre v račun, zato nam ne dajo avtonomije. Najhujši nasprotniki slovenske samostojnosti so radikali. In žalostno je, da se vedno dobe nekateri Slovenci, ki se vežejo z njimi. Tako tudi Puclj, ki se je zapisal Radiču in z njim vred pomaga radikalom. On je, kakor svetopisemski Lazar, ki pobira drobtine izpod bogatašev mize. Mi tega nočemo. Hočemo za Slovence, kar je našega! Kaj nam pomaga, če nekateri lovijo drobtinice, ko se narodu jemlje vse!

Industrijo nam ubijajo in pogledajte, kako je z uradniki. Za naše ni kruha, ali pa jih vsaj tišče na slabših mestih. Vedno manj je naših ljudi v javnih službah. Ne mrzimo Srbov, a poudariti moramo, da tišči režim Slovence ob stran. Slovenec je le za hlapca. Zahtevamo enakopravnost! Naša zemlja naj bo naša. Ali naj mi delamo in trpimo za to, da bi drugi uživali?

Za slovensko fronto.

»Kmetijska stranka« je hrvatska stranka. Puclj je član Hrvatskega seljaškega kluba. Radikali so srbska stranka. Če gre kdo s Pucljem ali z radikali, pomeni to slabljenje slovenske moči. SLS je stranka vsega slovenskega naroda. Naša stranka stoji danes v hudi, odločilni borbi za enakopravnost slovenskega naroda. Borba bo še trajala. Ali more trajati dolgo? Srbi sami vidijo, da dolgo ne gre več tako. Če bodo videli, da se slovenski narod ne da zlomiti, bodo odnehali. Nočemo, da narod večno trpi, zato hočemo vztrajati v tej borbi do zmage! Mi, vaši poslanci, vztrajamo. Mi se ne damo podkupiti! (Izredno burno pritrdjevanje.) Ali je vaša naloga, da nam streljate v hrbet! To je zgodovinska borba za svobodo in enakopravnost! Upamo, da se boste tudi nasprotniki, kar vas je poštenih, držali pošteno. Ali se pridružite za sedaj SLS, ali pa nam vsaj ne streljate v hrbet. Kdor danes cepi slovensko fronto, je izdajavec in narod ga bo obsodil. (Burno pritrdjevanje.) Mi gremo v boj pošteno, z navdušenjem, polni volje in moči in ga bomo dovojevali do končne zmage. (Vihar navdušenja.)

Predsednik g. Pevec se govorniku zahvali in poda besedo domačemu poslancu dr. Kulovcu, katerega zborovalci navdušeno pozdravijo.

GOVOR DR. KULOVCA.

Dr. Kulovec govori obširno o gospodarskih vprašanjih, o novem davčnem zakonu, o carinskem zakonu, o proračunu, o zanemarjanju kmetijstva s strani vlade. Navaja, da je avstrijski parlament v zvezi z njim vendarle samo za pospeševanje mlekarstva in mlekarkega združništva 54 milijonov dinarjev, pri nas pa »seljaška« vlada ni imela za celotno združništvo cele držve niti milijon dinarjev. Zavrača napade nasprotnikov na SLS in pravi: Če je dejansko večina poslancev male pokrajine odgovorna za državno politiko in za vpliv državne gospodarske politike na dotično pokrajino, potem naj naši samostojnejši prijatelj Radič za ušesa, ki ima na Hrvatskem absolutno večino mandatov in vrhu tega še vzdržuje s svojimi glasovi večino v narodni skupščini in s tem politični in gospodarski režim v državi. Daj Radič in njegovi sami izjavljajo, da niso na vladi, ampak samo v vladi, vse to jih seveda ne odveže odgovornosti za sedanje čase. »Kmetijski list« je o Davidovičevi vladi pisal, da vlada vse more in lahko vse naredi. Če je to res, naj sedaj po-

kazejo, kaj morejo in znajo! Sedaj je čas. Ali je pa že kdaj bilo težje gospodarsko stanje od današnjega, ko morajo kmetje za 300 Din prodati posojilo v posojilnicah? Ali so bili že kdaj neznošnejši davki? Ali je kdaj bilo več eksekucij kakor jih je sedaj? To so blagodatni »sej-ljačke« vladne. Ne vidijo svoje neuspehe in plodove centralistične ustave, hočejo se pa sedaj vsi otresti sokrivde na uvedbi centralizma. Toda te sokrivde se ne bodo »tresli«. Mi ostanemo pri svojem programu, ki smo ga zastopali od začetka, ker imamo za opravičenost in pravilnost svojega programa najsilnejše potrdilo v delu in uspehih našega bivšega deželnege zbora. In ljudstvo se bo tega programa držalo, ker je to njegova življenjska potreba. Življenjske gospodarske nujnosti ljudstva so pa silnejše nego vsa mržnja, vse klevetanje in vse laži nasprotnikov. Med slovenskimi strankami je edina SLS, ki zagovarja in moško brani te življenjske potrebe slovenskega ljudstva! Naše ljudstvo ne more negirati samega sebe in svoje bitne življenjske potrebe, zato bo tudi zanaprej ostalo nositelj programa SLS in se oklepalo stranke slovenskega ljudstva!

Predsednik se je govorniku toplo zahvalil in dal besedo domačemu g. kaplanu, ki je prebral sledeče resolucije:

Impozanten shod Davidovičevih demokratov.

Belgrad, 9. avg. (Izv.) V političnih krogih se je danes govorilo večinoma o včerajšnjih shodih. Včerajšnji dan so vse stranke izrabile za živahno agitacijo za predstoječe občinske volitve. V ospredju sta bila shoda radikalne stranke in Davidovičevih demokratov. Na radikalnem shodu je govoril tudi ministrski predsednik Nikola Uzunović, ki je silno ostro napadel opozicijo ter govoril strankarsko in partizansko. Opozicionalni krogi obsojajo ta govor, ker to ni v skladu z dostojanstvom predsednika vlade in nikakor ne primeren način boja z opozicijo. Bolj stvaren je bil Ljuba Davidovič, ki je poleg občinskih zadev ob-

1. Protestiramo enodušno proti zapostavljanju Slovenije, ki se vrši na celi črti tako: a) na gospodarskem polju, Neznosni davki tlačijo našega kmeta. Vse, kar kmet lahko proda, pada v ceni, kar mora kupiti, je pa drago, kot pred leti. Davki se v Sloveniji izterjujejo z vso strogostjo, dočim jih n. pr. v Belgradu še predpiše ne.
- b) Na prosvetnem polju, Slovenski jezik je pastorek v naši državi. Zahtevamo, da se mu priznajo pravice, določene po ustavi.
- c) Kjer so bile letos uime, tako na mnogih krajih novomeškega glavarstva, zahtevamo, da se ljudstvu odpišejo vsaj davki.
2. Vse Slovence in brate Hrvate pozivamo, da se oklenejo edine stranke, ki sloni na krščanskem temelju in ki bo zmožna varovati interese naših najdragocenejših svetinj tudi v parlamentu.
3. Ker je SLS edina legitimna zastopnica slovenskega naroda, ki ji je opetovano pri volitvah izrazil svoje zaupanje, pozivamo vse, da jo kot tako upoštevajo, ker nečemo veljati za državljane druge vrste.
4. Načelniku SLS dr. Korošcu izražamo popolno zaupanje in ga pozivamo, da vztraja s svojimi tovariši v boju za enakopravnost Slovencev, ki so tretji sestavni del kraljevine SHS.

širno obdelal naš zunanjepolitičen položaj ter ostro napadel nasilje režima. Govorec o svoji stranki, je izjavil, da ni osamljen, ampak da dela skupaj z JMO, SLS in zemljoradniki. Obsojil je ostro Radičevu demagogijo ter ga pozval, naj se vendar enkrat jasno izjavi, ali odobrava nasilja vlade ali ne. Govorec o razmerju demokratov z radikali, je dejal, da njegova stranka ne bo sodelovala z radikali, ker je ta stranka na umiranju. Shod je bil zelo dobro obiskan in so zborovalci prirejali Ljubi Davidoviču viharne ovacije. Davidovičevi demokrati zatrjujejo, da tako impozantnega shoda še niso imeli v Belgradu.

Odpor proti londonski in washingtonski pogodbi.

Pariz, 9. avg. (Izv.) Poincaré se je zadnje dni vdal pritisku Briand-Vokanovskijeve grupe in pristal na to, da predloži zbornici v odbritev pogodbe za odplačevanje dolgov v Ameriki in Angliji. S tem je zagrabil v najnevarnejšo in najneprijetnejšo točko finančnega programa. Zmagala je teza sveta strokovnjakov in bivšega ministra Caillauxa. Vest o tem preokretu je vzbudila v parlamentu naravnost senzacijo. Medparlamentarna konferenca je sporočila ministrskemu predsedniku, da bi predložitev washingtonske pogodbe nalletela na velik odpor in da je nujno potrebno,

da se razprava v plenumu o tem predmetu odgodi in izroči parlamentarnim komisijam v presojo. Parlamentarne počitnice naj bi se porabile v ta namen, da se pogodba prouči in da vlada med tem poizkuša doseči nove ugodnosti. »Havas« n. pr. že zatrjuje, da bo vlada morala, češ-č-č, odložiti washingtonsko pogodbo do jesenskega zasedanja. Finančni odbor in odbor za zunanje zadeve sta že določila svoja poročevalca za razpravo o teh pogodbah. Vlada že dementira vest, da je hotela še pred zaključkom tega zasedanja zahtevati odbritev pogodb.

Viharen kongres UJU.

Belgrad 9. avg. (Izv.) Včeraj in danes se je vršil v Belgradu kongres UJU, na katerem je prišlo do tako burnih debat in scen, kot se jih ne vidi niti na političnih shodih. Včeraj je vladal na kongresu tak nemir, da se program sploh ni mogel izvršiti. Isti prizori so se ponavljali danes pri razpravi o prosvetni politiki in spremembi pravil ter programu UJU. Splošno mnenje je, da kongres nikakor ni na višini. Opazilo se je tudi omalovaževanje kongresa od strani ministra za prosveto Trifunovića, ki je odpotoval iz Belgrada neposredno pred kongresom. Učiteljstvo je bilo radi tega močno razburjeno ter ministru ni poslalo običajnega pozdrava.

Nalivi v Belgradu in okolici.

Belgrad, 9. avg. (Izv.) Danes cel dan so razsajali nad Belgradom in okolico velikanski nalivi, ki so tako v mestu, kakor tudi v okolici napravili ogromno škodo. Poročila pravijo, da so nalivi razsajali tudi drugod. Ministrstvo za železnice je dalo novinarjem natančnejše podatke, glasom katerih je bila v zagrebški in ljubljanski železniški direkciji progla pretrgana na 16 mestih.

NINČIČ ODPOTOVAL NA BLED.

Belgrad, 9. avg. (Izv.) Minister za zunanje zadeve dr. Momčilo Ninčić je danes odpotoval na Bled, kjer ostane par dni. Pred odhodom sta bila pri njem tukajšnji angleški in francoski poslanik, kar spravljajo v zvezo z noto, ki naj bi bila danes zvečer izročena bolgarski vladi. Vendar o izročitvi, kakor tudi o vsebini te note ni došlo dosedaj iz Sofije nobeno poročilo.

RAZKROJ V RADIČEVI STRANKI GRE NAPREJ.

Belgrad, 9. avg. (Izv.) Današnje »Novostie« poročajo o nadaljnjem razkroju v Radičevem klubu. Gotova skupina namerava pod vodstvom poslanca Preke osnovati svoj poseben klub, ki bi bil poleg sedanjih dveh popolnoma samostojen. Skupina Radičevih poslancev stavi na svojega vodjo Preko in na njegovo akcijo velike nade.

Pariz, 8. avg. (Izv.) »Matine« poroča iz Carigrada, da sta se pojavila tam dva slučaja kuga.

Francoski katoličani na delu za mir.

Pariz, 9. avg. (Izv.) Francosko katoliško gibanje stopa vedno bolj v ospredje. Zlasti med izobraženci je zavzelo že precejšno moč. Te dni zboruje v Le Havre kongres katoliških pisateljev. Na letošnjem kongresu obravnavajo problem mednarodnih odnošajev. Na dnevnem redu so razprave: Katoliška cerkev in mir, Združitev narodnih in mednarodnih dolžnosti. Na zborovanje je celo Društvo narodov poslalo svoje zastopnike, med njimi na polju ureditve mednarodnih odnošajev zaslužnega barona Monténach. Dne 16. do 20. bo zboroval demokratski mirovni kongres v Bierville. Na zborovanju bo tudi Nemčija z okoli 2000 zastopniki.

Kulturni boi v Mehiki.

Newyork, 9. avg. (Izv.) »Associated Press« poroča iz Mehike, da je vlada objavila, da ostanejo odredbe prosvetnega ministrstva v veljavi tudi za protestantske cerkve. Premoženje bo podržavljeno. Protestantskih cerkev je v Mehiki 100 do 150, od teh je nad 15 cerkva v upravi inozemskih duhovnikov. Dopisniku Associated Presse je izjavil Calles, da gospodarskega bojkota ni jemati resno.

Rim, 9. avg. (Izv.) »Osservatore Romano« odgovarja na trditve mehiške vlade, da gre pri sedanjih cerkvenopolitičnih reformah samo za izvedbo temeljnega zakona iz leta 1917, ki zahteva ločitev od države, s tem, da se sklicuje na člen 130 istega zakona, ki daje provincialnim oblastem moč, da ugotavljajo število dušnopastirskih mest in ki ukazuje duhovnikom, da se javijo civilnim oblastem, da morejo le-ta izdajati dovolila, kateri duhovniki smejo opravljati službo božjo in kateri ne. »O. R.« sklepa, da izvršitev zakona, na katerega se sklicuje vlada, ne vodi v ločitev cerkve od države, ampak hoče upostaviti mesto cerkvenih civilne oblasti.

Newyork, 9. avg. (Izv.) »Associated Press« javlja iz Mehike: Amerikanski poslanik je mehiškanskemu zunanjemu uradu izročil novo noto Združenih držav radi mehiške zakonodaje o petrolejski industriji in zemljiščih.

Pridobivate novih naročnikov!

Gospodarsko ogledalo SDS.

Oblast je bila in ostane prvi in zadnji malik SDS. Če je bila na vladi, jo je izrabljala v strankarske svrhe in meštovski zavijala oči, češ: SDS je državotvorna stranka, kar gre za SDS, gre za državo. Če je bila v opoziciji, se je z intrigami, nezakonitostmi, prilizovanjem in denunciranjem plazila okoli onih, ki naj ji pripomorejo do oblasti, da se njena pesem začne od kraja. Niti na misel ji ni prišlo, da odgovarja vsaka stranka za splošnost in da razvoj nujno zahteva tudi svoje posledice.

Javnost ne more pozabiti blagodejnega vtisa ob nastopu Davidović-Koroščeve vlade l. 1924, ki si je stavila za glavno nalogo vzpostaviti zakonitost, dati naravnemu življenju prost razmah, odpraviti korupcijo in vrniti državi upravi red in poštenje. Davidovičeva vlada je dala Sloveniji enega velikega župana, je šla na delo, da spravi k življenju, kar je moril strankarski fanatizem, ki je okupiral zase vso državno upravo, hotela po dr. Marinkoviču ugraditi državi pot med evropske države, po svojih ministrih pa dati ljudstvu blagostanje, soodločevanje in gospodarsko okrepitev. Evo vam vzgledov!

Takratni železniški minister poslanec Sušnik je dejal: »Znano je vsakemu, da glavna progla v naši državi ni zgrajena kot progla prve vrste, ampak druge. Zato je treba tem večje skrbni in pozornosti, če po taki progli vozijo dan za dnem brzo- in ekspresni vlaki. Po podatkih, s katerimi razpolaga ministrstvo za promet, niso bile obnovljene na večjem delu naših železnice tračnice že 40 let, čeprav je normalna doba za iste 20—25 let. Posledica tega je često pokanje tračnic. Na progi Brod-Sisak so počile tračnice na 96 krajih. Ni treba še posebej poudarjati, da pri takem stanju tračnic o varnem železniškem prometu ne more biti niti govora. Javnost lahko vsakodnevno najde vesti, da je prišlo vsled zastarele tračnice do te in one nesreče. Ene tračnice zastarele, drugje jih sploh ni. In minister je poudaril, da je urejen železniški promet predpogoj razvoja narodnega gospodarstva, da mora tuji trgovski svet, ki prihaja k nam, imeti vtis o prometnih razmerah kot da se vozi po Nemčiji in opozarjal rušilce tega smotrenega dela, da jih čaka v bližnji bodočnosti oster odgovor.

In SDS? Protiustavno se je vrinila v vlado, da vihti vladni bič, da ruši, kar je ljudska vlada že storila, da se država, gospodarski svet povrne nazaj v nered in nemir. In danes je notorično, da kliče ravno trgovski svet po ureditvi prometnih razmer, ki bodo tujca vabile in ne odbijale. In ravno tako je notorično, da smo država stalnih železniških nesreč, in to tudi, če abstrahiramo posledice poplavl in zadnjih elementarnih nadlog. In pridobitni krogi bridko občutijo, kaj se to pravi. Slovenski pridobitni svet dobro ve, da je bila SDS tista, ki je s klevetami, obrekovanji, protiustavnostjo preprečila velik zamisel prometnega ministra Sušnika, ker ona že v principu ne more trpeti rednega, naravnega življenja, ker hrepeni le po nasilju in neredu! In če je naš pridobitni-trgovski in obrtni svet tako težko prizadet po naših prometnih razmerah, je krivda SDS na njih vsakomur jasna. In tudi v tem oziru bo SDS dajala svoj odgovor pri volitvah v trgovski in obrtno zbornico!

VOLIVNI IMENIKI ZA TRGOVSKO ZBOR-NICO SO SKRAJNO POMANJKLJIVI. SAMO V LJUBLJANI NI VPISANIH OKOLI 800 VOLIVNIH UPRAVIČENCEV. — VOLIVCI! PREGLEJTE JIH IN REKLAMIRAJTE!

POGREB MINISTRA GJURJIČA.

Belgrad, 9. avg. (Izv.) Danes je na svečan način bil pokopan bivši minister za pravdo Gjuričič. V saborni cerkvi se je v imenu vlade poslovil od pokojnika minister za finance dr. Ninko Perić. Pred cerkvijo pa je govoril v imenu narodne skupščine njen podpredsednik dr. Pasarič. Na grobu je imel žalni govor poslanec dr. Kojič. Pri pogrebu so bile zastopane vse parlamentarne skupine, zastopniki vlade, civilnih in vojaških oblastev ter številni prijatelji pokojnika.

SPLOŠNA ZADOVOLJNOST Z ODPSTOPOM GENEDALA GAJDE.

Praga, 9. avg. (Izv.) Casopisje zelo komentira izstop generala Gajde iz vojaškega življenja. »Tribuna« izraža svoje zadovoljstvo nad tem, da uradna preiskava ni mogla ugotoviti ničesar, kar bi se moglo označiti kot izdajstvo in špionaža. General Gajda je s tem, da je sam zaprosil za izstop iz vojaškega življenja, dokazal, da je uvidel, da njegova vojaška funkcija ni združljiva s političnimi koraki, ki jih je zadnji čas podvezal. Za njegov izstop iz armade so izbrali najmilejšo pot. — »Česke Slove« ugotavlja, da hoče Gajda opustiti svojo vojaško kariero, da se izogne odgovornosti. Z Gajdo zapuščena armado tendenciozno politikujoč človek, ki je bil v službi majhne, čudne in dvomljive frakcije, nikakor pa v službi države. Tudi »Narodni Osvoboditelj« izvajajo, da je zelo potrebno, da je Gajda zapustil armado. Njegova mentaliteta, metode in navade so bile škodljive.

Snovanje mednarodnega sodišča za kaznen. zadeve.

Dunaj, 9. avg. (Izv.) Mednarodni kongres pravnikov na Dunaju se peča tudi z vprašanjem mednarodnega kazenskega sodišča. — Francoski zastopnik dr. Bellot je predložil komisiji načrt o sestavi takega sodišča in njegove statute. Anglež sir Graham Bowell se je izjavil proti taki ustanovi, češ, da bo ravno za vojne mednarodne delikte, ki jih je, kakor zgodovina izpričuje, največ, nesposobna. — Predsednik nemškega državnega sodišča dr. Simons je izjavil, da načelno ne bi bil proti ustanovitvi takega sodišča, če bodo dane zadostne garancije, da bo ravno glede vojnih deliktov popolnoma nepristransko. Z istim pri dr. Paul Auer, ki je tudi zahteval, da se o vojnih deliktih sodi šele dve leti po sklenitvi miru. Italijanski profesor kazenskega prava Ferri se je izjavil za.

ČEŠKOSLOVASKA ODLIKOVANJA FAŠISTOVSKIH VODITELJEV.

Praga, 9. avg. (Izv.) Veliko pozornost je tu vzbudila vest, da je češkoslovaški poslanik v Rimu po naročilu predsednika Masaryka izročil Mussoliniju veliki križ belega leva. To najvišje češkoslovaško odlikovanje so prejeli tudi generalisimus italijanske armade v svetovni vojni general Diaz, predsednik senata Tittini in šef generalnega štaba. Poleg tega je podelila Češka še vrsti drugih fašistovskih voditeljev visoka odlikovanja. Odlikovanja so se vršila na željo zunanega ministra dr. Beneša, ki hoče s tem izboljšati razmerje med Italijo in Češkoslovaško.

Beleške

△ S Hvara poročajo, da se je tam neke mu gospodu naenkrat zmešalo v glavi in je začel razmetavati po ulicah tisočake in druge bankovce. — Edini človek v naši državi (g. Rade Pašić je, kakor znano, odšel v tujino), ki ima še kaj denarja. Ni čuda, če se mu je zmešalo.

△ Radić in proračun. Na nedeljskem shodu v Zenici je g. Radić med drugimi povedal tudi to modrost, da se mora proračun znižati od 13 na 10 milijard. V narodni skupščini pa je izjavil, da bo HSS glasovala za 13 milijardni proračun, ker je potreben. Preteklo nedeljo pa je zopet dejal, da narod nima v »porez«, ampak v Boga in seljačko slovo. Mi pa pravimo, da ima naš narod pogovor o nekom, ki tako govori, kot bi s hruške letel.

△ Belgrajske volitve. (Politika.) Belgrajski meščan v negotovosti, kako bi glasoval: »Ako glasujemo za staro občinsko upravo, nas bo umorila prašina; če pa glasujemo proti nji, nas bodo pobili — žandarji.«

△ Kaj je res? »Samouprava« je zadnjič pisala, da je notranje vrvenje v stranki znak njenega živega organizma, njenih življenjskih zmognosti, plemenite tekme članstva med seboj in dokaz, da stranka ni nobeno mrtvo morje. V sobotni številki pa pravi, da je Bobičevo postopanje že akt sovražnosti, že napoved vojne radikalni stranki in da bi njegove oče, če bi še živel, osivel od bolesti vsled postopanja njegovega sina. — Vprašanje je samo, kdo je večji mojster v slikanju strankine situacije: Ali »Samouprava« za radikale, ali »Dom« za radičevce... Oba slikata stranko na višku, če izvezememo, da ju je morda prekosil samo še g. Pucelj z 10 man dat v Sloveniji...

△ Radičevska primera. V razgovoru s časnikarji je dejal Radić: »Danes so francoske razmere take kot so pri nas. Herriot je Radić, Poincaré je Uzunović, a Clemenceau je Pašić.« Primera bi imela v sebi nekaj soli, če bi bil kak Radić na Francoskem sploh — mogoče!

△ Zadovoljni Radić. Tudi to je dejal: »Opozicija je za diktaturo. A diktatura je nemogoča. Nezadovoljni so samo oni, ki niso v vladi. Mi smo s sporazumom zadovoljni in ta mora trajati še 2—3 leta.« Torej: Opozicija je za diktaturo, Radičeva stranka je pa zadovoljna. Četudi je v dobi sporazuma po Radičevi izjavi prišlo tako daleč, da cele pokrajine nimajo niti svojih občin, da tam »radi srezki poglavar« kar je preje delal »Wachtmeister«... O ti ljuba doslednost!

PROGLAS DR. SPAHE NAMUSLIMANE V JUŽNI SRBIJI.

Predsednik JMO dr. Mehmed Spaho je poslal muslimanom v Južni Srbiji proglas, v katerem jim naroča, da nastopajo trdno strnjeni skupaj z demokratsko stranko. Dr. Spaho hvali Davidovičevu stranko kot pošteno in zares narodno stranko, ki se bori za pravico napram vsakemu posamezniku. »Ker v Južni Srbiji muslimani ne morejo ob priliki občinskih volitev nastopiti povsod samostojno, vam svetujemo, da stopite v kontakt z Davidovičevu stranko in nastopite ob volitvah skupno. Zmagaj Davidoviča smatramo za svojo zmago.«

VOLIVNE LISTE V BELGRADU.

Za občinske volitve prihodnje nedelje je vloženih v Belgradu šest kandidatnih list in sicer: Bobičeva, delavskega bloka, Davidovičeva, lista socialistov, samostojnih demokratov in radikalov.

Velike vremenske nezgode v Sloveniji.

Silna železniška nesreča pri Lazah.

Okoli en in pol milijona dinarjev škode.



V nedeljo, 8. avgusta ob 5. uri popoldne je vozil med postajama Laze in Zalog redni praški brzovlak proti Ljubljani. Komaj dober kilometer od postaje Laze pa se je v trenutku, ko je šel mimo omenjeni brzovlak, vsled silnega deževja razmočena zemlja odtrgala od hribovja in je dobesedno pokopala vso lokomotivo. Po sodbi večšakov je padlo na vlak okoli 50 m³ zemlje, večinoma ilovice. Morda bi to ne imelo nikakih težkih posledic, toda na nesrečo je bilo z ilovico vred odtrgano tudi razno mlado drevje, ki je povzročilo železniško katastrofo. Veje in debela teh dreves so se zapletla med kolesa lokomotive, kar je povzročilo, da je prvi par koles lokomotive skočil iz tira. Strojvodja je takoj zapazil, da ni v redu kolesje in je hitro skušal ustaviti stroj, ki je drvel s hitrostjo 60 km na uro. Deloma, v veliki meri celo se mu je to posrečilo in hitrost vlaka je znašala komaj 10 km, ko je vlak dospel do usodnega mesta. Kakih 100 m od kraja, kjer je zadel plaz ilovice vlak, napravi proga oster zavoj. V tem ovinku pa stoji železniški most, visok kakih 5 m. Pod mostom je stranska pot, ki vodi na glavno cesto. Ko je vlak dospel do tega ovinka, je skočila cela lokomotiva s prikljupnim vozom za premog vred iz tira

in preko omenjenega mosta je zagrmela na zemljo. Če bi bila dolina globokejša, bi najbrže lokomotiva radi svoje teže potegnila seboj tudi vse osebne vozove. Tako pa je zdrčal s tira samo stroj. Tudi, ako bi proga napravila ovinek šele sredi mosta, bi se isto tako prevrnil ves vlak v dolino, ker bi vozovi ne imeli zadostne opore v ograji železniškega mostu. Na srečo torej se je pričel ovinek že v začetku železniškega prelaza. Vsled ovinka pa sta prva kolesa lokomotive, ki sta skočila iz tira že takrat, ko je stroj zasula ilovica, povzročila, da je morala lokomotiva na omenjenem ovinku zapustiti tir. Strojvodja je čutil, da pada stroj, toda kam, tega ni vedel. Prijel se je za nek železni držaj lokomotive in brez vsake poškodbe je padel z lokomotivo vred z mosta. Isto tako tudi kurjač, na nesrečo pa se je levi rob stroja zadel ob zidovje njenega kurjača. Prišlo ni, so morali lestve in z njimi šele so spravili oba na varno. Strojvodja je po padcu izpustil iz parnega kotla vso paro, kar je preprečilo, da ni nastala eksplozija vsled zgo-

šene pare v kotlu. Z eno besedo, oba moža sta storila vse, kar je bilo mogoče v takem slučaju rešiti. Potniki brzovlaka nesreče niso niti zapazili, ker ni nastal nikak sunek, le vlak je obstal. »Kaj pa je,« so klicali ljudje, »čemu čakamo?« Panika pa je nastala šele med njimi, ko so zvedeli, kake nevarnosti so ušli. Škoda na lokomotivi in na progi cenijo na 1 in pol milijona dinarjev. Pod vodstvom tamkajšnjega progovnega mojstva so obe progi kmalu očistili in napravili deloma sposobni za promet. Žna proga je v resnici popolnoma prosta in po tej gre ves promet. Na drugi progi so seveda ilovico odpeljali, toda za promet je še zaprta, ker leži na tej prikljupni voz lokomotive za premog, ki ni padel z mosta. Pa tudi to bodo v najkrajšem času odstranili s posebnimi stroji, ki so že prišli na kraj nesreče. Vsa nesreča je nastala le slučajno. To nam potrjuje tudi izjava progovnega čuvaja, ki je pregledal progo komaj 5 minut pred dohodom brzovlaka. On je izjavil, da je bila vsa proga popolnoma prosta, ko je šel mimo omenjenega kraja. Deževje je namreč premočilo vso zemljo tako, da jo je treslaj prihajajočega vlaka spravil iz ravnotežja in prevrnil na lokomotivo.

Katastrofalna poplava v Celju in okolici.

Mesto Celje pod vodo. — Ljudje morali plavati domov. — Smrtna nesreča.

V nedeljo zvečer je prihrula nad Celje in okolico zopet velikanska povodenj, ki je v svoji ogromnosti in obsežnosti prekosila vse dosedanje nesreče. V noči od sobote na nedeljo in v nedeljo ves dan je deževalo brez prestanka. V nedeljo proti večeru je bil naliiv tako hud, da takega v Celju še nihče ni doživel. Vode so neznansko hitro narasle, tako da je bila cela okolica že nekako ob 11. uri zvečer pod vodo. Višek je dosegla poplava v ponedeljek zjutraj ob 5. uri, ko je voda dosegla višino kapucinskega mostu in preplavila brv pred okrožnim sodiščem. Celje je bilo pod vodo, posebno proti Gaberju in na Ljubljanski cesti. Vodomer je kazal na višku 4.60 m.

Povodenj je povzročila ogromno škodo. V Gaberju je vdrla vsaka hiša in preplavila vsa prilična stanovanja. Okoli 2. ure ponoči je bilo stanje obupno. Ljudje so bili na strehah svojih malih hišic v velikanski nevarnosti in so obupno klicali na pomoč. Alarmirano je bilo vojaštvo in požarna bramba, ki sta z nadčloveško močjo reševala, kar se je rešiti dalo. Voda je podirala hleve in odnašala perutnino in prašiče. V obupu so ljudje dajali znamenja s streli, ker klicev sploh ni bilo slišati. Voda je bobnela s tako silo, da je udušila vse klice na pomoč. Podirala je plotove in obzidja, iz stanovanj odnašala jedila, obleko in opravo, zajemala lesne zaloge in podirala vse ovire. Nasip pri Šmarjeti, katerega so postavili vojaki pred 14 dnevi, je voda predrila v dolžini 30 m, kar je nesrečo še povečalo.

Samo tovarna »Westen« trpi ogromno škodo, ki gre v milijone in milijone. Ravno tako razni trgovci, katerim je voda v trgovinah vse blago pokvarila. Na progi pri Storah je voda izpodjedla tir; železniški promet med Celjem in Mariborom je ustavljen. Veliko oseb je moralo v nedeljo zvečer dobesedno plavati, da so prišle domov. Pri tem se je zgodila smrtna nesreča. Neki slikarski pomočnik Vegunt je utonil. Hotel je iti ob 3. uri

zjutraj domov preko Dolgega polja. Ker ni mogel iti peš, se je slekel in je hotel vodo preplavati. Deroča voda pa ga je zgrabila in odnesla; utonil je v valovih.

Sedanja povodenj pomeni za Celje najhujšo katastrofo, katerega je kdaj zadela. Ljudstvo je obupano in čaka pomoči.

Iz okolice Celja nam poročajo, da je narasla Voglajna v Storah pri mostu tekom pol ure ob petih popoldne za 45 cm. Po peti uri se je vzdigovala kar vidoma, tako da je ob sedmih zvečer Voglajna preplavila že vse teharsko polje in je drla ob železniškem nasipu mimo Čreta, kjer se je razlila po vsem Čretu do Bežigrada prav do Celja, kjer je bila struga Voglajne ob pol osmih zvečer tudi že vsa preplavljena.

Vrtovi ob gostilni pri Zelenem travniku so bili že vsi pod vodo in jedva se je videlo še obrobke plovov. Ker se je ob tem času kar naprej vlivalo iz oblakov, se je bližala katastrofa s hitrimi koraki. Proti 11. so bile v vodi vasi od Stora mimo Teharjev, kjer je posebno trpela elektrarna na Razdrtem in Turkov mlin z žago v Teharjih. Polja in travniki Teharjev, posestnikov iz Čreta in deloma Bukovžlaka — so uničena. Saj je že zadnja povodenj napravila po teh poljih nepregledno škodo. Ljudje so ves mesec julij odnašali s travnikov in njiv od Voglajne naložen prod, ki ga je voda odnesla železniškemu nasipu. Danes je ves prod znova na njivah. Pridelkov sploh ne bo in tudi trave ne. Železniška proga pri Storah je zopet močno izpodjedena. Obstoja nevarnost, da se železniški nasip na več mestih poruši.

POPLAVljena PRELEKJA.

V nedeljo zjutraj so prestopili potoki in plujski in ormoški okolici ter preplavili celo okolico. Pri postaji Ivanjkovi se je v nedeljo podri nasip. Vsled tega je bil časa pretrgan promet. V Pljuju je Grajena, ki je nedavno povzročila katastrofalno poplavo, narasla ter ogrožala mesto z novo povodnjo. Dalje je Rogoznica izredno narasla ter

preplavila celo železniško progo tako, da je moral vlak z največjo previdnostjo voziti. Še hujša pa je bila poplava Ščavnice, ki je pri Pušencih izpodjedala železniško progo ter prekinila za nekaj ur zvezo Ormož—Ljutomer. Vendar pa mora vlak na omenjeni progi voziti skrajno previdno. Sploh so akoraj vse doline v naših vinorodnih Slovenskih gorah poplavljenе.

POPLAVljENE PROGE.

Od Pragerskega proti Zidanemu mostu je bila železniška proga na več mestih poplavljenа. Tako nam poročajo iz Poljčan in iz Ponikve, kjer je bila proga po nekod močno v vodi. Istotako pri Sv. Juriju ob J. ž. in v Storah. Pri Rimskih Toplicah je voda odnesla čuvajnico in telefonski aparat, radi česar je zelo pokvarjen telefonski vod. Tudi lokalna železnica Poljčane—Konjice je bila na več krajih preplavljena. Vsled pečenih naplavin je proga za promet nerabna. Proga je najbolj pokvarjena na največjem delu med Zrečami in Konjicami. Mostovi so na več mestih pokvarjeni. Kakor je plaz potegnil med Zalogom in Lazami, tako tudi med postajama Zidan most in Hrastnik. Okrog ponoči so zapazili pri čuvajnici št. 557 to nesrečo, vsled česar je bil promet na obeh tirih začasno ustavljen. Istotako je zaostal promet tekom nedelje popoldne na progi Zagreb—Zidan most radi ogromne poplave pri Podsusedu.

Savinjska proga je letos že drugič preplavljena. Zlasti v spodnjem delu je čisto pod vodo. Železniški promet je vsled močnih poškodb proge ustavljen.

Od nedelje popoldne sem je začel železniški promet sunkoma pešati. Najprvo se je zaustavil pri Podsusedu vsled poplave, nato vsled železniške katastrofe pri Lazah in čez noč vsled plaza pri Hrastniku in danes dopoldne vsled nadaljnjih poplav. Železniško osebo je bilo vso noč na delu, da so se preprečile večje nezgode in da se sroti čistilo progo.

DELNA VPCSTAVITEV PROMETA.

Tako se je posrečilo včeraj do osmih zjutraj delno vzpostaviti delni promet med Ljubljano in Zidanim mostom in Celjem. Pri Hrastniku so progo do jutra toliko očistili, da je bil en tir poraben za promet. Osební vlaki so vozili do Celja — in nazaj v Ljubljano. Nadaljnja potovanja so se vršila s prestopanjem. Direktni brzovlaki vozijo na jug preko Karlovca. Proga Zidan most — Zagreb je zaenkrat nerabna. Brzovlaki proti severu so vozili iz Ljubljane preko Jesenic in Celovca na Maribor. — To vorni promet je na južni železnici včeraj počival. Osební vlaki iz Celja in v Celje so bili prenapolnjeni.

Proga v Storah je bila včeraj ob 22.30 izročena prometu. Promet se vrši samo na eni progi z brzino 5 km na uro. Drugi tir bo izročen prometu šele danes.

NALIVI V MARIBORSKI OKOLICI.

V soboto okoli 6. ure zvečer je zabesnela nad Mariborom silna nevihta z močnim nalivom. Deževje je lilo, kakor iz škafa skozi belo noč in prenehalo šele v noči od nedelje na ponedeljek. Veliko škodo so napravili nalivi posebno mariborski okolici, kjer so se utrgali veliki plazovi. Ravnotako je preplavila že itak uničene njive in travnike Pesnica ter drugi potoki. Drava je dosegla v nedeljo zvečer najvišje stanje, ki ga pomnijo.

POPLAVE V LJUBLJANSKI OKOLICI.

Včeraj v jutranjih urah je prestopila svojo strugo sicer popolnoma mirna Gameljšca. Poplavlila je polja in ceste od Skaručine proti Šmartnem in Šmartnem ter Gameljnam, tako da je bil promet med temi vasi delj časa docela zaprt. Voda je vdrla v kleti, odplavila brvi in tudi poljske pridelke. Proti popoldnevu je pričela vpadati in je snoči zopet vstopila v strugo. Večje škode hvala Bogu povodenj ni napravila. Poplava je bila precejšnja. Ljudje take že dolgo časa ne pomnijo.

Vsled nedeljskega deževja je zelo narasla tudi Sava. Vse Posavje nudi sliko ogromnih temnorjavih deročih vodnih mas.

PLAZOVI NA GORENJSKEM.

Bohinjska Bela, 9. avg. Včeraj se je utrgal med Bohinjsko Belo in Sotesko močan plaz ter zasul državno cesto. Orožništvo je takoj cesto zastražilo in skrbelo, da se ni pripetila kaka hujša nesreča. Danes je cesta že popolnoma popravljena. Govorice, da je bilo tudi več človeških žrtev, so neosnovane. Plaz se je utrgal pri Javorniku. Hudournik, ki se zliva v Savo, je silno narasel in potegnil s seboj velike kose zemlje. Vendar hujših posledic ni bilo.

GORENJSKA PROGA NAD HRUSICO PREKINJENA.

Hudournik, ki se zliva nekaj sto korakov nad postajo Hrušico v Savo, je zamašil predor pod železniško progo s kamenjem in razlil čez progo. Navalil je nanjo polno proda in kamenja. Radi tega večerni vlak, ki odhaja z Planice ob 18. uri, ni mogel pripeljati do Hrušice. Potniki so morali izstopiti, preskočiti hudournikove struge in nadaljevati peš pot do Hrušice, od onod jih je potem povedel turistiški vlak, ki jim je prišel nasproti, na Jesenice in v Ljubljano. Potniki so mogli prekoračiti hudournik samo radi tega, ker je železniška uprava poslala takoj, ko je zvedela o nezgodi, na lice mesta delavce z rovnici in strugaljmi, da so razvedli vodo na več strani in položili kamenje in deske. Pač pa so morali potniki čakati na Hrušici skoro tri četrt ure na hudem vetru in dežju na vlak. Le en del je našel zavetje v čakalnici in ob železniških poslopih.

NEURJE NA DOLENJSKEM.

Po nedeljskem neurju je bila silno prizadeta zlasti Dolenjska. Čurkoma je začelo deževati že ob dvanajstih in je lilo neprenehoma do zvečer kakor iz škafa. V kratkem času so vode narasle in poplavlile polja. Vse napovedane prireditve so morale izostati. Zlasti proga Novo mesto—Ljubljana je bila popolnoma obkrožena od vode.

Pogreb dr. Milka Lubca.

V nedeljo popoldne so v Kranjski gori blagoslovili in izročili materi zemlji zemeljske ostanke pokojnega dr. M. Lubca, ki je tako tragično ponesrečil v gorah nad Kranjsko goro. S planin so ga v soboto prinesli trije donačini in ga položili v mrtvašnico na oder. Od trupla so preostale le kosti; le na pesti ene roke je bilo opažiti še malo mišic. Kakih 100 korakov od ponesrečenca so našli drobce fotografičnega aparata, ki ga je imel seboj.

Naključje je naneslo, da je pokojnega spremito k zadnjemu počitku izredno veliko število planincev. Hribolazci, ki so se zbrali na planinski dan v Kranjski gori, se radi skrajno slabega vremena, ki je bilo v nedeljo ves dan po vsej Gorenjski in tudi v Kranjski gori, niso mogli iz Kranjske gore nikamor ganiti. Deževalo je ves dan in je sneg pobelil do višine 1000 m vse vrhove in pobočja. Porabili so pa neprostovoljno zaporo, da počaste kar najlepše spomin slovenskega hribolazca, ki ga je kakor nje same prignalo najdiščeje navdušenje v ta zemeljski raj, a mu je nemilo usoda pretrgala nemudoma nit življenja. Korporativno so se udeležili pogreba in podarili pokojniku krasen venec z napisom: »Dr. Milku Lubcu, hrvatski turistiški klub Slijemer. Planinci so tudi nosili krsto pokojnikovo in venec ter šopke, ki so jih prinesli sorodniki in podarili veliki župan in stanovski tovariši.

Po krajevnem običaju so prenesli truplo najprej v cerkev, kjer ga je domači gospod župnik Karel Čuk blagoslovil in so uokoličku zaveli do

maši pevec pod vodstvom gosp. Zavodnika Zalo-
stinko.

Iz cerkve je krenil aprevod zopet na pokopališče. Nad 100 hribolazcev je spremilo ljubitelja planin na njegovi zadnji poti in obstopilo s sorodniki, stanovskimi tovariši, letoviščarji in domačini prezgodnji grob moža, ki je moral v najlepši moški dobi zapustiti to življenje. Ob odprtem grobu se je poslovil od pokopanih v imenu velikega župana in stanovskih tovarišev oddelni predstojnik dr. Rudolf Marn, v imenu hrvatskih hribolazcev je govoril dr. Čupovič, za slovenske planince je izročil zadnje pozdrave dr. Tišar, za kranjskogorske letoviščarje pa g. Ribar iz Karlovca. Kljub skrajno slabemu vremenu — lilo je ves dan curkoma — je bilo pokopališče polno pogrebcev. Med drugimi smo opazili vladnega svetnika Miroslava Senekoviča iz Ljubljane, okrajnega glavarja dr. Karla Tekavčiča iz Radgljvice, profesorja dr. I. Eržena kot zastopnika profsorskega zbora »Trgovske akademije« iz Ljubljane, ravnatelja trgovske šole Gogalo iz Ljubljane, sodnega predstojnika dr. Kotnika iz Kranjske gore, okrajnega glavarja Stanka Masiča kot zastopnika »Društva konceptnih uradnikov politične uprave v Sloveniji«, župana Lavtižarja in mnogo odličnih letoviščarjev.

Ko so pevec zapeli narodno nagrobno, smo se vsi razšli kloneči pod vtisom, ki ga je na nas napravila usoda slovenskega hribolazca.

**V St. Vidu pri Stični bo
dne 29. avgusta 1926
I. dolenj. prosvetni tabor**

Planinski dan v Triglavskem pogorju.

Lepo sobotno jutro je marsikateri turista zabilo na redko slovesnost, katere se je vršila na Kredarici v nedeljo zjutraj. Krasen je bil pogled na Triglav in njegov močilen ledenik v dopoldanskem solnčnem siju. Kako lepo je pozdravljaj naš gorski velikan odličnega obiskovalca škofa dr. Srebrniča, kateri je v družbi dr. Demšarja in g. župnika Petriča v soboto dopoldan hitel čez Prag proti Kredarici, kamor je dospela družba popoldne. Kredarica, kakor Aleksandrov dom sta bila polna prijateljev gora. Zvečer je počastil zbrano veselo turistovsko družbo prevzvišeni gosp. škof in se vsedel v Aljažev kot. Navzoči turisti so ga prijazno aklamirali, zavedali so se pač, da je to prvi cerkveni vladika, kateri je obiskal »snežnikov kranjskih siv'ga poglavarja«. Ponoči je začelo deževati; zjutraj pa snežiti. Toda kljub skrajno neugodnemu vremenu so se zbrali planinci ob 8. uri k sv. maši, katero je opravil prevzvišeni vladika. Vsa okolica je bila odeta v snežno odejo, močno je besnel vihar, snežinke so rajale, raz strehe Kredarice so visele ledene sveče, vse kakor o božiču. Pri vsakem delu sv. maše je zagrmelo v oblakih, kakor ob najbolj svečanih prilikah. Tako je narava sama v višini 2500 m praznovala praznik »primae classic«. Navzoče pevke so zapele Marjino pesmico sredi snežnega meteža. Kljub temu je bil prevzvišeni vladika sredi turistov izborna razpoložen. Na njegovo pobudo so začeli pevec prepevati lepe narodne pesmice. Zdelo se je, da visoki dostojanstvenik ni pozabil onih lepih ur, katere je nekoč preživel v »Zlatorogovem kraljestvu«. Ti lepi spomini so ga privabili ta dan na Kredarico, le skrajno neugodno vreme je preprečilo, da se slovesnost ni mogla tako izvršiti, kakor je bilo določeno. Aljažev klub, čigar ustanovitelj je bil ravno biskup dr. Srebrnič, pa se najsrčneje zahvaljuje Prevzvišenemu za visoki obisk.

Popoldne ob 1. uri se je kljub razsajajoči snežni vihri zbralo okrog 20 turistov, kateri so se odpravili v dolino, deloma proti Krmi, deloma proti Bohinju — na drugo pot sploh ni bilo mogoče misliti. Ta karavana je pod vodstvom orožnikov iz Mojstrane po hudem boju s snegom in ledom, z vetrom in gromom prišla na Konjsko planino, kjer se ločijo pota v Krmo in na Velo polje. Snega je bilo še v tej višini do kolen, Junsko so se držale turistinje, ki so prvič obiskale Triglav. Dasi ravno je bil ta obisk pri kralju naših gora bolj hladen, brez toplih poljubov solnčnih žarkov, vendar je tudi ta divji snežni ples nudil obilo »užitka«. Naša družba je s težavo našla markacijo, to je staro pot na Velo polje, ki je bilo za dve pedi na debelo zasneženo. Zalostno je mukala živina v svojih stanovah — imela je pač post včeraj, danes in najbrže še jutri. Najhujše je vihar razsajal na Tošcu. Njegova pregorela ljubezen do nas je dosegla tu svoj višek. Z vso silo nas je hotel na najkrajši način »ekspedirati« v nižino — hotel nas je dobesedno odnesti. Parkrat nas je prisilil, da smo mu napravili največje poklone, včasih smo ležali pred njim na trebuhu, včasih na treh črkah, parkrat smo se celo po »črkah«. Nankrat sem zapazil, da smo postali v tem boju vitezi. Vsi smo bili odeti v ledene oklepe in čelade, celo nos, brada in lica so dobila proti vetrovni strani biserne ledene plošče. Prstov na roki in nogi nismo že zdavnaj več čutili. Koncert je bil tako popoln, in z vsemi instrumenti tako močno zasaden, da se naši klci niso prav nič čuli. Ruševje, vsaka vejica je bila ovita z ledeno skorjo — celo rododendron je s svojo krvavordečo barvo ta dan kakor skozi steklo gledal v besneči vihar. Sneg je segal do studenca v »Čipriah«. Komaj smo prišli izpod njegovega obnožja, nas je že sprejel dež ter nas obljaval s svojo dobroto do Bohinjske Bistrice. Brezdvoma bodo turisti ta dan ohranili v prijetnem spominu, in v neprijetnih občutkih, s katerimi so bili oblagodarjeni v Zlatorogovem kraljestvu na prvi planinski dan. Smo pač pod vplivom zvezde dežnega repa, katerega vihti to poletje nad našimi planinami. Nad 100 turistov pa je še ostalo v triglavske kočah. V. Z.

Odkrije Miklošičevega spomenika v Ljutomeru.

Lepa zamisel Miklošičevih, v Ljubljani živ-
čih rojakov iz Slovenskih gor, postaviti svojemu velikemu domačinu v osrčju »Prekijec«, prijaznem Ljutomeru, kjer je preživel svoja mladostna leta, dostojen spomenik, se je zadnje nedelje uresničila. Zal pa je skrajno neugodno vreme preprečilo večjo udeležbo in oviralo slavlje, ki naj bi se po nameri domačinov izvršilo posebno sijajno. Nevihta, ki je že v soboto ponoči divjala po vsem Spodnjem Štajerskem, se je zlasti v nedeljo, okrog 7. ure zjutraj stopnjevala tako, da so potoki vode tekli po Ljutomeru. Silen naliiv je povzročil mestoma pri Pavlovcih tudi poplavo železniške proge, da se je moral ob 7. uri 10 minut iz Ormoža odhajajoči vlak z nekaterimi udeležniki, med katerimi je bil tudi zastopnik jugoslovanske akademije v Zagrebu profesor Rešetar, vrniti. Drugi dopoldanski vlak z maloštevilnimi udeleženci iz Ljubljane je mogel že nemoteno okrog poldne prispeti v Ljutomer, kjer jih je župan dr. Stojan pristrčno pozdravil.

Kmalu nato so se domača društva, zlasti požarna bramba in meščanska garda iz Veržaja ob pokanju topičev in potrkavanju zvonov razvrstila okrog zastrtega, s cvetkami in gorečimi električnimi žarnicami krasno okrašenega spomenika pod župno cerkvijo, dočim so se tuji gostje in govorniki zbrali pod šotorom, ki je bil postavljen radi slabega vremena. Gimnazijski ravnatelj dr. Tomišek iz Maribora je kmalu po 1. uri mesto obolelega predsednika prof. Kovačiča imenom pripravilnega odbora pozdravil navzoče, zlasti Miklošičeve sorodnike, in sicer vnučkinjo Doro, hčer slavljenčevega sina Morica iz Dunaja in nečakinjo iz Maribora, poudarjajoč, da je dala »Prekijec« slovenskemu narodu toliko zaslužnih mož, da bi moral stati spomenik na vsakem gričku teh prijaznih gor. V markantnih besedah je orisal zbranemu domačemu ljudstvu pomen njihovega domačina. Nato je univ. prof. dr. Nachtigal v pol ure trajajočem slavnostnem govoru v alpidarnih, a izbranih potezah spremljal Miklošiča po njegovih življenjskih poteh in pokazal njegov pomen za slavistiko, za znanost in za naš narod. Ko je na njegov poziv padla zavesa ter se pokazal slavljenčev kip, so počili topiči in puške garde, zvonovi farne cerkve so zazvonili, belo oblečeni otroci so obšipavali spomenik s cvetkami, kar je nudilo prekrasen prizor. A tudi dež je vprav takrat neusmiljeno lil. Zato je mogel le trški župan dr. Stojan s kratkim nagovorom prevzeti spomenik v varstvo občine. Govori zastopnikov vseh drugih korporacij pa so morali tukaj izostati.

Banketa, ki se je vršila nato ob 3. uri v stari pivovarni, so se udeležili med drugimi: veliki župan mariborski dr. Pirkmaier, zastopnik ljubljanskega velikega župana vladni svetnik dr.

Andrejka, predsednik višjega sodišča dr. Babnik, prof. Murko iz Prage prorektor ljublj. univerze prof. Hinterlechner s prof. Nahtigalom, Prijateljem, Slavcem, Osvaldom, Vebrom in Polcem, mag. nadsvetn. Govekar kot zastopnik mesta Ljubljane, višji finančni svetnik Špindler, prosv. šef. dr. Lončar, vladni svetnik dr. Vidic, okrajni glavar dr. Hubad, polkovnik Stojadinović, zastopnik Hrvatov dr. Domenič itd.

Pri banketu so se vrstili po pozdravu gostitelja župana dr. Stojana številni govori, od katerih zlasti omenjamo pomemben govor prorektorja naše univerze dr. Hinterlechnerja, ki je z žarkimi besedami svaril pred politizacijo vsega našega kulturnega udejstvovanja, in pa temperamentni govor prosvetnega šefa dr. Lončarja, ki je kazal na to kako je dunajska »Slovenija« leta 1848. pod Miklošičevim predsedstvom in sodelovanjem sestavila program, ki je v mnogem oziru za Slovence še danes aktualen. Od ostalih govorov omenimo še onega velikega župana dr. Pirkmaierja, ki je sporočil pozdrave prosvetnega ministra, prof. Murka, Miklošičevega učenca, dr. Prijatelja imenom znanstvenega društva, dr. Slavčiča za Leonovo družbo in bogoslovno akademijo, g. Govekarja imenom obč. ljubljanske, ki je med drugimi tudi omenil, da tudi Ljubljana morda že letošnjo jesen dobi Miklošičev spomenik, ter glavne urednika zagrebške »Riječ« imenom Hrvatov. Med drugimi so pozdravili slavlje brzojavno, oziroma pismo tudi srbska kr. akademija v Beogradu, Matica Srbska in Novem Sadu in slavljencev sin dvorni svetnik Moric Miklošič. Nameravana ljudska proslava v lepem Sršenovem logu se je morala prenesti v notranje prostore »Kotoliškega doma«, ker je bil log popolnoma poplavljen in vse priprave uničene.

Spomenik je v resnici umetniško delo. Na podstavku iz laaskega mramorja stoji prsni kip iz istega materiala v nadnaravni velikosti. V svojih velikih dimenzijah izraža že na zunaj gigantskega duha Miklošičevega. Kip je natančen posnetek onega, ki stoji v arkadah dunajske univerze in se odlikuje po svoji življenjski podobnosti in umetniški izvršitvi. Iz tega razloga je izklesal kip stvaritelj, dunajskega spomenika Hans Scharpe, prof. na dunajski akademiji, po odlivu, ki ga hrani še od leta 1894. Podstavek pa je izvršila ljubljanska tvrdka A. Vodnik.

Spomenik bo za vedne čase kras naše »Prekijec«, pa tudi v čast njenih zavednih domačinov, Miklošičevih čestilcev, in zlasti pripravljalnemu odboru, v katerem so si stekli župan dr. Stojan, prof. Slavčič in meščanski učitelj v Ljutomeru gosp. Zagar, ki je zlasti okrasil spomenik in njegovo okolico, največje zasluge.

—o—

Otvoritev okrajne obrtno-gospodar. razstave v Ormožu.

Napredovanje obrtništva ter strokovno izobraževanje kmetijstva na deželi je rodilo idejo manjših razstav v pokrajini. S takimi razstavami naj bi se na eni strani seznanjala javnost z gospodarskim položajem dotičnega kraja, na drugi strani pa je dana možnost, da si razpostavljalci razširijo krog odjemalcev. In taka razstava se vrši te dni v Ormožu, gospodarskem središču najvzhodnejšega dela Štajerske. Sem teži južni del Slovenskih gor, Haloze ter spodnji del Dravskega polja. Otvoritev razstave se je izvršila v nedeljo, 8. t. m. ob pol 10 predpoldne. Poleg domačinov je prišel na otvoritev mariborski veliki župan dr. Pirkmaier, zastopnik ljubljanske Trgovske in obrtne zbornice dr. Pless, predsednik mariborskega obrtnega društva dr. Miklošič, zastopnik celjskih obrtnikov g. Zabkar. Došle goste je pozdravil predsednik razstavnega odbora g. Kuharič. Nato je veliki župan otvoril razstavo s kratkim nagovorom, nakar sta spregovorila še dr. Pless in g. M. Vahtar, kot zastopnik obrtnikov mariborske oblasti. Nato se je izvršil ogled razstave pod vodstvom razstavnega odbora. Razstava sama je goste prijetno presenetila, ker kaže nedvomno velik napredek tukajšnjega obrtništva. Zastopane so vse panoge obrti. Zlasti pa vzbujajo pozornost knjižarski izdelki, veznine, čevljarški oddelek. Pa tudi ostali oddelki kažejo visoko stopnjo obrtništva v Ormožu in njegovi okolici. Razstava je radi poplave veliko trpela. V nedeljo bi se bila morala namreč vršiti tudi razstava konj, a je bil dovoz konj ravno radi naliivov preprečen. Konjereja je namreč v ormoškem okraju na visoki stopnji in ormoški mrzlokrovni konji znani daleč naokrog. Razstava konj se tako vrši v torek. Včeraj v pondeljek pa je bila razstava goveje živine, ki je jako lepo uspela. Kmetje iz ormoške okolice so pripeljali naravnost krasne eksemplare goved.

Največje zanimanje pa vlada za vinsko razstavo, ki se vrši danes. Saj slovi ormoška okolica, južni del Slovenskih gor ter Haloze radi izbornih vin in razstava bo ta sloves še utrdila. Za vinsko razstavo vlada veliko zanimanje ne le v naši državi, ampak tudi v Avstriji. Mnogo kupcev je prišlo na razstavo iz Ljubljane, Zagreba in Avstrije. Obisk razstave je bil že prvi dan izredno številen in se bo tekom tedna še sigurno stopnjeval. Razstava je odprta do 15. t. m., t. j. do prihodnje nedelje.

Mladinski dan in blagoslovitev naraščajškega prapora bo v Ljubljani dne 15. avgusta.

Kaj pa je tebe treba bilo...

Maribor, 8. jul. 26.

Politična zmešnjava je dandanes že tolikšna, da je bilo treba le še dr. Kukovec z novo stranko, z novim političnim društvom za mariborsko oblast. Društvo, ki je bilo dovoljeno že 11. VIII. 1923. št. 23.740 trdi zraven, da smo popolnoma legalni — je sedaj dr. Kukovec postavil v javnost kot izredno sredstvo, kot sad izrednega premisleka, saj naš položaj ni tako priprost, da bi se dal reševati z vsakdanjimi sredstvi.

Strank sicer ne smemo motiti pri njihovih odločitvah, ker bi sicer motili tok življenja, kar je nenaravno in zato nedopustno, vendar moramo k dr. Kukovecu poslanstvu zavzeti svoje stališče, če tudi dr. Kukovec smatra kot kvarni vpliv dnevnega časopisja.

Slovenskemu narodu usiljena ustava je ustvarila mariborsko oblast. Tedaj so demokrati mislili, zdaj, ko bo slovenski narod razdeljen na dve oblasti, bo lažje demokratom vladati. Zato je prišel dr. Kukovec brž na sedež velikega župana v Maribor, in je že pred leti pripravil politično društvo v ta namen. A tedaj ni šlo. Nov sedanjí poizkus se najbrž tudi ne bo obnesel in je prav, če se ne obnese.

Jasno je, da slovenski narod ne more nikdar pripustiti kakke politike po oblastih, ampak mora biti slovenska politika res slovenska, skupna. Zedinjena Slovenija, to je vendar naša magna carta, je postulat vsakega pravega Slovenca, tudi v Mariboru. Ne rečemo, da je Ljubljana bila vedno dovolj pravična Mariboru, a znova razpaljevati anarhistična čustvovanja, da smo še Stajerci in Kranjci — pomeni slovenski narod posebno na meji znova potiskati v narodno nezavednost. Vsako društvo, ki bi s tem delom pričelo, posebno še vsako politično društvo, gre še bolj v službo centralistične stranke. Oni, ki so zvarili ustavo, vedo dobro, zakaj so mali Sloveniji dali dvojno upravo in so računali na tako hlapčevstvo. Izgine naj narodna zavednost Slovencev, da bo čimprej dovršeno »zedinjenje!« Kolikor pa poznamo svoj narod, je danes njegova opora narodna zavednost in ne zavest, da je razdeljen v centralistične oblasti, ki so mu le v breme, saj vse rešuje le Beograd. Zato je Slovenec še tako odporen, kakor si tudi demokrati niso predstavljali.

Dr. Kukovec, ki je vzvišen nad vso to »vsakdanjostjo«, hiti na rešitev koncentrirane naprednosti prihaja v javnost z novim političnim društvom za mariborsko oblast. Sicer v svojem oklicu ne pove, za katero stranko gre, morda še vedno za S. D. S., ki je takrat dr. Kukovec pravila pripravila, katera zdaj uporablja, vendar je s splošno narodnega stališča obsojati vsako stranko, ki začne uganjati protislovensko politiko na ta način. da

Slovence same razdaja in slabi v odporu proti centralizmu.

Ne vemo, koliko se jih bo odzvalo na dr. Kukovecovo vabilo, morda vsi, ki hite a potapljačje se ladije S. D. S., da bodo brž pod novo firmo isti ostali, a s splošno narodnega stališča smo po pravici zapisali: »kaj pa je tebe treba bilo?«

Jugoslovansko jezikovno vprašanje.

Kakor znano, je naše prosvetno ministrstvo uvedlo akcijo za izenačenje srbskega in hrvatskega pravopisa in terminologije. To stvarni odbor je imel te dni svoje prve seje. Ob tej priliki so izšli v raznih srbskih in hrvatskih listih članki in razprave, ki se pečajo s tem vprašanjem. Za Slovence je posebno zanimiv članek prof. dr. Milana Gruberja, ki ga priobčuje zagrebški »Obzor« z dne 4. t. mes. Prof. dr. Gruber piše uvodoma:

»Prosvetni minister je imenoval iz srede naših jezikoslovnih učenjakov odbor sedmorice, kateremu je namenil nalogo, da izdela za potrebe naše prosvete enotni pravopis in naučno terminologijo hrvatskega in srbskega jezika, ki naj bi se oboje uvedlo v vse naše šole, a dosledno tudi v književnost. Predvsem naglašamo, da je značilen pojav, da se je pri sestavi tega odbora postopalo po načelu paritete ter so trije člani Hrvati in trije Srbi, dočim je za Slovence samo en član. To poslednje po vsej priliki ne bo samo zato, ker so Slovenci številčno najmanjši v naši državni skupnosti, marveč v prvi vrsti pač zaradi tega, ker njihov pravopis in naučna terminologija dejansko niti ne bosta predmet razprave v tem odboru, ker imajo Slovenci svoj poseben jezik ter niti ne prihajajo v poštev pri vprašanju izenačenja ali edinstva hrvatskega in srbskega pravopisa in strokovnih izrazov. Po tem dejansko pri nas niti ne more biti govora o edinstvu pravopisa in terminologije ali boljše o ostvarjanju enotnega državnega pravopisa in terminologije, kajti na področju naš države nimamo same enega jezika, marveč imamo dualizem hrvatsko-srbskega in slovenskega jezika. Sicer pa ne moremo za sedaj govoriti niti še o edinstvu hrvatskega in srbskega jezika. Da je hrvatski in srbski jezik še vedno samo v teoriji eden ter isti jezik, a da sta v praksi to dva književna jezika, ne dokazuje samo dejstvo, da imata oba jezika vsak svojo posebno književnost: hrvatsko odnosno srbsko, marveč je najeklatantnejši dokaz za to ravno ta akcija, ki ima namen, da se šele doseže edinstvo v pravopisu in terminologiji, ki sta za sedaj v obeh jezikih in literaturah različna in posebna.«

Po tem uvodu prehaja dr. Gruber na dejstvo, da se mora gori navedeni jezikovni odbor pri svojih razpravah držati kot podlage elaborata dr. Aleksandra Beliča, vseučiliškega profesorja in prvaka srbskih lingvistov. Iz tega se že kaže tendenca, pravi dr. Gruber, kajti tostarvno stališče dr. Beliča je zadosti znano. Ako bi se vodila akcija dejansko povsem objektivno, bi morali predložiti v pravno vsaka svoje predloge obe stranki odnosno bi se morali izdelati skupni predlogi tekem razprave na podlagi morebitnega sporazuma. Tak sporazum je pa vsekakor malo verjeten. Kajti treba je pomisliti — izvaja dalje dr. Gruber — da so se Hrvati in Srbi ravno na podlagi svojih književnih narečij narodno opredelili ter se — poleg drugega — ravno po svojih književnih narečjih ločijo. Kakor je ekavščina — s cirilico — postala izključna last srbstva, tako je ijekavščina bistvena posebnost hrvatskega. Obe narečji nimata samo literarnega, marveč tudi nacionalni značaj. Tu prihaja zato v poštev predvsem tudi politični moment in narodno-kulturna zavest obeh narodov. Spričo aprijorne averzije na srbski strani proti vsakemu kompromisu v tem vprašanju je vsak sporazum začrtat izključen, ker bi značil tak sporazum za Hrvate abdikacijo njihovi narodni biti. Zelo verjetno je sicer, da bosta dva člana od hrvatske trojice v odboru — dr. M. Rešetar in dr. T. Maretič, ki se v jezikovnem vprašanju nagibata na srbsko stran, v spornih vprašanjih popustila in sprejela srbsko ideologijo. Toda to bo samo formalna rešitev spora in vlada iz tega ne bo smela izvajati širših posledic, ker bi s takim oktrojem pogodila hrvatski narod na najobčutljivejšem mestu. Hrvatski narod ni voljan, da žrtvuje svoje najdragocenejše kulturne pridobitve in svojo narodno individualnost.

Svoja izvajanja zaključuje dr. Gruber sledeče: »Vsekakor priznavamo, da bi bila unifikacija pravopisa za našo šolsko prosveto nujno potrebna in zato nam je akcija prosvetnega ministrstva razumljiva. Toda kakršnokoli razširjenje akcije izven tega okvira smatramo v današnjih razmerah za neoportuno, ker bi moglo po svoji tendenci in svojem političnem ozadju povzročiti nove neželjene pretrse. Če jih imamo že tako dosti v našem državnem življenju. Ako kje, velja tu rek, da je čas najboljši zdravnik ter bi bilo zato nedvomno najboljši, da se vsa ostala vprašanja, posebno pa problem našega pisma in književnega jezika, prihranijo za boljše čase, ki jih bodo mogli reševati ob povolnejših aspiracijah.«

Zrebanje loterije Društvenega doma v Trbovljah se bliža. -- Kupujte srečke!

Dnevne novice

★ **Cena nedeljskim izdajam »Slovenca«** z ilustr. prilogo vred je 3 Din. V zadnji nedeljski številki je pomotoma ostala številka 2, kar pa cenjenih čitateljev ni motilo.

★ **Nedvignjene inseratne ponudbe.** V naši upravi so v zadnjih tednih ostale nedvignjene na priobčene oglase dole ponudbe pod naslednjimi šiframi: »Stalna«, »Začetna nizka plača«, »Krompir«, »Marljiv 200«, »Edino podjetje v Jugoslaviji«. P. n. inserenti naj izvolijo poslati ponje.

★ **Kdaj bo konec tem škandalom?** Iz Jezice nam poročajo, da je v nedeljo 8. t. m. skupina 17 ljudi, oblečenih v uniformo razpuščene Orjune, napadla na Posavju čisto mirne pasante in enega izmed njih precej močno poškodovala na očesu. Storilec je znan. Iz Ljubljane pa nam poročajo, da je istega dne ob četrti na 8 zvečer nekdo v uniformi razpuščene Orjune v neki gostilni uprizoril škandal. — Vprašamo oblast, oziroma šefa ljubljanske oblasti, g. velikega župana dr. Baltiča, da-li mu je to znano, oziroma, če mu je, naj odredi varnostnim organom, da energično napravijo konec izzivanju in dejanskim napadom članom razpuščene organizacije, ki se kljub prepovedi oblasti drznejo še nadalje provocirati v uniformah mirne državljanke. Mislimo, da je po škandalih, ki so se vršili pred očmi kralja in oblasti v Kranju, skrajni čas, da se napravi enkrat za vselej red in pribori spoštovanje zakonu ter avtoriteti državi, ki ob takih škandalih trpi nepopravljivo škodo!

★ **Požar na Selu pri Bledu.** Na gospodarskem posloju Šmid vulgo Svetina je dne 8. avgusta ob pol 12. uri ponoči iz neznanih vzrokov izbruhnil ogenj. Plamen je hipoma objel vso zalogo sena in slame na skednju in le s težavo so rešili živino iz bleva. Predno so prihiteli sosedje na pomoč, se je ogenj razširil tudi na hišo imenovanega posestnika. O polnoči skupno z 14 možmi prostovoljne požarne obrambe Milno (Bled) je prihitel kralj v spremstvu adjutanta Dragotiničiča na lice mesta. Kralj se je izredno zanimal za motoriko prostov. požarne obrambe iz Milna, ki je vlekla vodo iz 200 m oddaljenega studenca in s silnim curkom omejevala požar ter obvarovala sosedna poslopja. Kralj se je ljubeznjivo razgovarjal z nesrečnim posestnikom Svetinom. Na pomoč je prihitela četa kralj. garde kakor tudi prost. pož. bramb.: Ribno, Zagorica, Rečica, Kupljenik in Radovljica. Po dvehurnem gašenju je bila vsaka nadaljnja nevarnost odstranjena. Škoda se ceni na 90 tisoč Din, a zavarovan je bil posestnik le za 25 tisoč Din pri »Croatijci«.

★ **Stanovanjska beda v Zagrebu.** Zagrebški listi pišejo, da »stanuje« v Zagrebu do 20.000 ljudi v prostorih, ki za človeka nikakor niso dostojni: po bivših hlevih in svinjarij, po kletah in drugih luknjah, polnih nesnage in podgan. Visoke najemnine so poglone proletarske družine iz najskromnejših stanovanj, ki so še vredna tega imena.

★ **Železničarske pokojnine.** Prometni minister je odredil, da je treba končnopoljavno likvidirati vprašanje neizplačanih pokojnin železniških uradnikov. Vsa železniška ravnateljstva imajo nalog, da v najkrajšem času izplačajo vse take pokojnine. V bodoče se bodo te pokojnine redno izplačevale. Tako veli belgrajsko poročilo.

★ **Dalmatinski uradniki bodo štrajkali?** Predsednik uradniške organizacije v Dalmaciji g. Martin Katunaric je v Belgradu v imenu 6000 organiziranih članov zagrozil, da stopijo v Dalmaciji vsi drž. uradniki v štrajk, če vlada svoje namere ne prekliče in ne da nazaj dosedanje plače.

★ **Telefonska proga Zagreb-Sarajevo.** Ministrstvo za pošto in brzojav je določilo vsoto 1.000.000 Din za zgradbo nove telefonske proge Zagreb—Sarajevo.

★ **Atentator na Radiča izpuščen.** Mitrovaško sodišče je izpustilo iz zaprov atentatorja Mikiča, ki naj bi bil izvršil nad Radičem v Stari Pazovi atentat.

★ **Zanimiva razprava.** Pred varaždinskim sodiščem se vrši zanimiva razprava proti žandarmerijskemu poročniku Brkiču. Obtožnica obsega 36 strani. Brkič je obdolžen številnih nasilstev in zlorab in da je rekel, »da je treba pobiti 75 odstotkov Hrvatov, pa bo red.«

★ **Anglež o lovu na postrvi v Sloveniji in Slovencih.** Londonski »Times« z dne 4. t. m. prinaša dopis o »Postrvi v Sloveniji«. Dopisnik, ki se je sam mudil v Jugoslaviji, piše med drugim: »Izkušnja mnogih let in mnogih dežel dokazuje, da je Jugoslavija najodličnejša dežela v Evropi za lov na postrvi, a Slovenija najboljšega današnjega ribolova. — Pravili so mi (v Zagrebu), da ima Slovenija najboljši ribolov na svetu. Da je Slovenija isto, kar Hrvatska. To da bom sam videl. In neke sobote popoldne so me na Fiatu z 8 cilindri odpeljali proti neznani cilju v Julijskih alpah. Za vodnik mi je bil mlad Hrvat, ki si je v Ameriki pridobil zmisel za lov na ribe s pomočjo muhe.« Gorenjske vasi, kjer je lovil postrvi, Anglež se imenuje; pravi le, da leži 4000 čevljev nad morjem. Gostilna, v kateri se je nastanil, leži ob sami rečici. »Voda je bila temnomodra in je tekla polagoma in ne kakor pri škotskih gorskih potokih.« Anglež je lovil trikrat. »V nedeljo zvečer — tako pripoveduje — me je gledala vsa vaška mladina v svoji

narodni noši. To je enostaven, prijazen narod, brez sledu usiljivosti ravninskih kmetov. Slovenci so napravili name vtis najčistejše in najljubeznivejše slovanske rase v centralni Evropi. Tekom 26 ur sem vlovil 104 postrvi v skupni teži 72 funtov. Vse so bile približno enako velike.« Anglež še nadalje opisuje svoje vtise o Sloveniji, a o slovenski pesmi pravi: »Niti v Rusiji nisem slišal ugodnejše glasbe nego je bilo petje slovenskih kmetov te, z mesečino oblite doline.«

★ **Odkritje spomenika v Dobruški padlim Jugoslovanom.** Dne 7. sept. t. l. odkrijejo v mestu Kokardzi v Dobruški spomenik tamkaj padlim borcem 1. prostovoljske divizije. Število padlih znaša 2613 mož in častnikov. Njihove kosti so izkopali in jih spravili v skupno grobnico, nad katero se v obliki piramide dviga veličasten spomenik. Spomenik je zgradila naša država.

★ **Jugoslavija v slikah.** Zadnji čas se mudi v Jugoslaviji urednik newyorškega »Magazina«, Hans Henderson. Spremlja ga filmski operater. Skupaj sta doslej filmirala Sarajevo, a sedaj sta dospela v Dubrovnik, kjer nadaljuje zbiranje slik iz Jugoslavije. Slike prinese »Magazin«. Henderson je zavzet nad lepoto naših krajev in pravi, da lepših nikjer ni videl.

★ **Zanimanje za Jugoslavijo.** V Split je dospel ameriški publicist Williams D. Crockett iz Pensylvanije. Izdati namerava posebno delo o Jugoslaviji ter je prišel proučevati naše razmere in zbirat podatke za svojo knjigo.

★ **Ukraden vol.** Posestnik Jakob Koder iz Gorjuš je prišel ob svojo vola, katerega sta mu odpeljala dva obmejna zlikovca. Mož ceni vola na 4500 Din.

★ **Električni tok ubil delavca.** V tiskarni »Narodnih Novin« v Zagrebu je delavec Anton Konta pri transformatorju brez rokavic zamenjal stare varovalke z novimi. Med delom se je po neprevidnosti dotaknil voda, kjer ima tok napetost 500 voltov. Konta so takoj potegnili od struje, a je v par trenutkih izdihnil.

★ **Smrtna nesreča.** Smrtno nevarno se je ponesrečil v Slov. Bistrici dne 5. avgusta nadebudni, komaj 7 letni Ferdinand, sin tamkajšnjega mizarkega mojstra Ferdinanda Srimška. Pri igranju z otročiji je padel tako nesrečno, da je že drugi dan med operacijo vsled notranjih poškodb izdihnil svojo dušo. Pogreb je bil v nedeljo popoldne v Mariboru. Staršem naše globoko sožalje!

★ **Jasni dokazi** so na razpolago, da lahko dobiš za malenkostno vsoto 10 Din, nov štiri-sedežni avto, mladega konja, molzno kravo, radio-aparat, moško kolo, ure, obleke, perilo, čevlje, knjige, servise i. td. v izvanredno bogati loteriji »Kat. prosvetnega društva v Sv. Petru pod Sv. gorami«. Loterija obsega 1000 dobitkov v vrednosti 100.000 Din. Posebno čudo pri tej loteriji je, da vsakdo, kdor naroči 10 srečk, dobi 3 srečke brezplačno, kdor pa naroči in razpeča 100 srečk, si zasluži 400 Din. To je že lep zaslužek! Da bodeš tudi ti deležen krasnih dobitkov in zaslužka, piši takoj dopisnico na »Loterijski odbor v Sv. Petru pod Sv. gorami« in naroči čimveč srečk. Ne odlašaj!

★ **Predsedstvo Društva orožniških upokojencev** za Slovenijo v Ljubljani daje vsem kronskim in dinarskim orožniškim upokojencem v splošno vednost, da je Državni svet v Belgradu na tukajšnje prošnje in pritožbe z razsodbo z dne 7. maja 1926, št. 43.425-26 in z dne 14. junija 1926 št. 19.446 razsodil, da imajo vsi orožniški upokojenci, ki se čutijo na svojih dohodkih iz katerega koli vzroka prikrajšane, vložiti prošnjo vsak zase na pristojno ministrstvo, opremljeno s sodno potrjenim prepisom pokojninskega dekreta, kolekovanega s kolekom za 5 Din in priložiti kolek za 20 Din za formalno rešenje. Kako je prošnje napraviti, so dobili prizadeti orožniški upokojenci, ki so se akciji Društva pridružili, že potrebne pismene informacije, oni pa, ki se akciji niso pridružili, pa le takrat, če pristopijo kot redni člani k društvu. Pristopnina znaša enkrat za vselej 3 Din in članarina 2 Din na mesec, ki se mora plačati za celo leto ali pa vsaj za 6 mesecev naprej. Pripomniti še moramo, da bodo orožniški upokojenci dosegli svoje pravice le takrat, če bodo vsi od prvega do zadnjega v svoji strokovni organizaciji Društva orožniških upokojencev za Slovenijo v Ljubljani organizirani, ker le v slogi je moč.

Avtomobilna vožnja Logatec - Idrija

Samo nedelja in četrtek; odhod iz Idrije ob 7:30, pride v Logatec ob 9, odhaja iz Logatca ob 10:30, pride v Idrijo ob 12. — Za osebo stane 50 Din.

Ljubljana

NAŠ PREVZVIŠENI VLADIKA ZOPET DOMA.

Sinoči ob 7 (ne, kakor napovedano, ob devetih), se je prevzvišeni knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič iz Amerike preko Gorenjskega vrnil v Ljubljano. Na kolo-dvoru so ga pozdravili zastopniki stolnega kapitlja: g. stolni prošt Andrej Kalan, kanoniki dr. Opeka, Nadrah, dr. Klinar in Stroj. Spoštljivo ga pozdravljamo ob vrnitvi in mu ključemo: Bog Vas sprimi na domači zemlji. prevzvišeni naš vladika!

© Griža. V Ljubljani je bil do sedaj bakteriološko ugotovljen le en slučaj griže.

© V nedeljo bo blagoslovljen v cerkvi sv. Jožefa okrožni naraščajski prapor. Dopoldne bo na letnem telovadišču v Trnovem tekma naraščaja za prapor, pri popoldanskem nastopu na dvorišču Nušakove vojašnice (ob pol štirih) pa bo slovesna predaja prapora najboljšemu naraščaju.

© Umrli je včeraj v Ljubljani odlični ter dobro znani arhitekt in mestni stavbenik g. Viljem Treo. Dočakal je visoko starost 81 let. Pogreb se vrši v sredo ob pol 6 iz hiše žalosti na Gosposvetski cesti 10. Težko prizadeti rodbini globoko sožalje. — Nepričakovano je preminula v nedeljo na zagrebški kliniki gđna Zinka Znidaršič, poštna uradnica v Ljubljani, v cvetu mladosti. Pogreb pokojnice se vrši danes ob 6 pri Sv. Križu. — N. p. v m.!

© Umrli je 8. avgusta gospa Alojzija Kocijančič, rojena Vodnik, vdova po okr. tajniku. Pogreb bo danes ob 6 iz hiše žalosti Mestni trg 3 na pokopališču k Sv. Križu.

© Vlom v Tržni ulici. Včeraj zjutraj je dobila ljubljanska policija obvestilo, da je v lomil neznan vlomilec v točilnico Ivana Blagneta v Tržni ulici. Vlomilec je odnesel okrog 100 dinarjev drobiža, katerega je našel v predalu gostilniške mize, in ga gosli s škattlo vred, v skupni vrednosti 500 Din. Denar je vzel na ta način, da je dvignil s trdim predmetom namizni pokrov, ki je bil priklenjen, in je posegel z roko v predal. Osumljen je neki neznan gost, navidez znan, ki je dalj časa sedel v gostilni in je skrbno ter pozorno opazoval, kam hodi natakarka menjat denar. Počakal je, da so odšli vsi gostje, nato pa je odrgljal skrivaj od znotraj zaprto okno, nakar je plaval in odšel. Ponoči pa, ko so že vsi domači spali, se je vrnil skozi okno in izvršil tatvino. Našli so tudi sledi odtiskov prstov na rokah in bosih nog na oknu in na tleh. Fant ima gotovo že več tatvin na vesti in gotovo je tudi, da bo tudi ta tič enkrat prišel k pravemu vodnjaku.

© Strela. Med nedeljsko nevihto je udarila strela v dimnik hiše posestnice Milice Zajčeve na Poljanski cesti. Strela je brzela in brnela skozi dimnik v podstrešje, od tam skozi strop na balkon prvega nadstropja, od tu pa v zemljo. Okoli poldruga ure zjutraj so poklicali ognjegasce, ki pa so ugotovili, da ni nobene nevarnosti več. Porušen je dimnik in razpokanih je nekaj sten ter cenijo škodo na okroglo tisoč dinarjev.

© »Leteči Holandec.« Sicer ni priletel, marveč je prikorakal včeraj v Ljubljano. To je srednje star mož z močno rdečkasto brado v spremstvu svoje mlade ženice in tremi otročiji v starosti devet in pet let in pa 10 mesecev. Mož ima s sabo šotorni voziček na dveh gumijastih kolesih s pripremo iz bambusovih palic. Mož je vzbujal s svojim spremstvom precejšnjo pozornost na Aleksandrovici cesti, nakar je postal stražnik pozoren nanj in ga je uljudno poprašal, kdo da je. Mož je imel sicer vse svoje listine v redu samo to ni bilo prav, ker se ni pravočasno javil pri naši policiji. Izkazalo se je, da potuje mož s svojo družinico že od aprila 1925 in je prevozil do sedaj Holandsko, Belgijo, Francijo in Italijo, od koder je prispel k nam. Zatrabil je na rog tam na Aleksandrovici cesti in okrog njegovega vozička se je v par minutah nabrala številna množica. Prodajal je razglednice. Prišel je pa tudi stražnik, ki ni nič kupil, pač pa ga je odpeljal z Aleksandrove na Bleiweisovo cesto. Voziček z ženo in otročiji, živahnimi dečki — Hed, Hans in Cornelius — so ostali spodaj, on pa je šel na stražnico, kjer se je legitimiral, nakar je bila zadeva s strani birokracije rešena. Mož je dobil svoje listine nazaj — prepovedali pa so mu po Ljubljani trobiti z rogom in mu svetovali, naj po potrebnem okrepičilu sebe in svojo družinico odpelje naprej v zaščitni smeri, da čimprej doseže svoj zaželeni cilj.

Maribor

□ **Smrtna nesreča.** Zadnjo soboto zvečer, ko so šli delavci z dela na Fali, je šel pregledavati veliko transformatorsko napravo, pripravljeno 10 m globoko, elektrotehniški predelavec Josip Avgustin. Pri tem se mu je zvrtilo v glavi ter je omahnil. Padel je z železne lestve zelo globoko. Ko so ga potegnili iz globeli, so takoj pozvali rešilno postajo, ki ga je takoj prepeljala iz Fale v Maribor. Notranje poškodbe pa so bile tako težke, da so ga pripeljali v Maribor že mrtvega.

□ **Lep zaključek orjunaške slavnosti** ob razvitju orjunaškega prapora v Hotinji vasi. V nedeljo so razvijali orjunaši nov prapor v Hotinji vasi. Slavnost je potekla zelo klaverno. Prisostvovalo je slavnosti komaj par orjunašev iz Maribora ter Ljublane. Po izvršeni slavnosti ter prihodu v Maribor so se podali uniformirani orjunaši v Grajsko klet, kjer so začeli na vse grlo vpiti, da so se gostje zgrajali. Lastnik Grajske kleti g. Valjak jih je skušal pomiriti. Vendar so orjunaši takoj skočili na noge ter zagrozili g. Valjaku z bojkotom. Nato so orjunaši zapustili Grajsko klet. G. Valjak in navzoči gostje pa so se seveda zgrajali nad tem početjem.

□ **Dr. Fran Toplak**, specialist za ženske bolezni in porodništvo ne ordinira do 30. avgusta.

22. avgust Ti bo prinesel srečo, če kupiš srečko Društvenega doma v Trbovljah!

Vič

Neprestano deževje v nedeljo je tudi v naši občini napravilo veliko škodo. Potok Glinščica že 10 let ni tako narasla kot v nedeljo. Ob strugi je poplavlila vodo veliko polja in njiv ter nanesla peska in blata. Ob 10. uri zvečer je narasla do hodnika ob tržaški cesti pri Sokolskem domu, večina cest je bilo podobnih potokom. Vsa polja in travniki v logu so bila pod vodo. V Rožni dolini so prekopavali neko cesto, da se je voda vsaj delno odtekala. Zelo trpi ob takih naliivih zidovje hiš, ki postajajo vedno vlažnejša. Zidnje, posebno nedeljsko deževje dokazuje, da postaja nujna regulacija Gradašnice in Glinščice vedno aktualnejša, ki pa se, kakor kaže, še ne bo v doglednem času izvršila. Dela pri regulaciji so že meseca na mrtvi točki, deloma vsled deževja, deloma pa tudi vsled raznih drugih vzrokov, ki pa ne smejo biti povod, da bi se to delo, ki je za našo in ljubljansko občino velikega pomena, zavlačevalo. Gradašnica do Vojnoviča sedaj ne more napraviti nobene škode, ker sedanji jez vso vodo, ki je struga ne prevzame, odvodi v Mali graben. Spodnji del Gradašnice pa je sedaj prekopan samo do prvega ovinka v dolžini približno 500 metrov. Nujnost regulacije zahteva tudi naprava vodovoda, ki se bo končno v doglednem času izvršil ter je z vodovodom v zvezi kanalizacija, ki se pa preje ne more izvesti, dokler ne bo struga Gradašnice regulirana. Nujno potrebo regulacije pa čutimo vsi, ter prosimo merodajne faktorje, da z vsemi možni pospešijo izvršitev regulacijskega načrta.

»Vič in še nekake.« je naslov članka, ki ga je prineslo nedeljsko »Jutro«. Srečni novovavšani, ki boste radi svoje elektrike in blata postali še svetovno znani. Dopisnik se je spomnil vaše električne razsvetljave, mi pa se spominjamo vaše blatne ceste, hvalažni pa dopisniku »Jutra« najbrže ne boste, ker vas smatra za manj vredni del naše občine oziroma fare. K idilično zaokroženi zgodbi o cerkvi in kratkih rokovih pripominjamo, da se dogodba ni odigrala pred cerkvenimi vrati, kjer hodijo navadni občani v cerkev, ampak pri vходу na stranski kor, na katerega imajo vstop same osebe, ki imajo tam svoj prostor in med katere dotični »moderni damice« ne spadata, ter je bilo postopanje samostanskega vratarja popolnoma na mestu. Na druge neslanosti dopisnika »Jutra« pa ni vredno odgovarjati.

G. Knez odstopil. Vest, ki smo jo zadnjikrat prinesli o odstopitvi g. Kneza kot predsednika glavnega močvirskega odbora, odgovarja resnici ter je g. Knez res odstopil.

Tečaj, katerega je otvorila, kot smo že poročali trdka Singer, obiskuje sedaj nad 30 učenec

Jesenice

Kraj. odbor Rdečega križa. V sredo dne 4. avgusta smo ustanovili kraj. odbor Rdečega križa. Kar je humano čutečega, se je zbralo v občinski posvetovalnici, da ustanovi forum, kjer se bodo stekali prispevki za človekoljubna dejanja. Upravni odbor sestoji iz sledečih članov: Predsednik dr. Kogoj Frančišek, podpredsednika župnik Kastelic A in učitelj Pibrovce Lev, tajnik Potrat Ivan, blagajnik Kren Herman, skladiščnik Zen Maks, poleg pa sta tudi Metka Vidmar in Hlebažna France. Nadzorstveni odbor sestoji iz sledečih gg.: predsednik župan Anton Čufer, tajnik Javorski Jože in odbornik Svetlin Joško. Delegatom za oblastno skupščino je izvoljen župnik Kastelic Anton, namestnik pa Hlebažna France. Javnost pozivamo, naj odbor Rdečega križa podpira v njegovem delovanju, saj imena izvoljenih odbornikov garantirajo za resnost pri izvrševanju njihove naloge.

Laško

Občinski urad občine Sv. Krištof bo do nedelje dne 15. t. m. za stranke zaprt radi smazanja. Voda je vdrla v urad, stala je 1.50 m visoko. Uničila je velik del aktov.

Rogaška Slatina

Godba Dravske div. oblasti, Ljubljana priredi v torek dne 10. avgusta 1926, točno ob pol 21. uri v veliki dvorani zdraviliškega doma v Rogški Slatini simfonični koncert. Dirigent: višji kapelnik phil. dr. Jos. Čerin. Spored: 1. Binički: »Iz moje domovine«, koncertna uvertura na srbske motive. 2. Schubert: »Simfonija H-Moll«, I. stavek. Allegro moderato. 3. a) Rahmaninov: »Preludij«. b) Premrl: »Na sveti večer«. 4. Liszt: »Ogrska rapsodija št. 1.«.

Hrastnik

Umrli je na Slatni pri Dolu daleč okrog znan prevzlikar Bonton, star 95 let. Bil je že dalje časa bolan. Pokojni je bil kremenit katoliški značaj, kakor je tudi njegov naslednik in sploh cela družina. Bog mu daj večno plačilo!

Dopisi

Šmartno ob Paki. Med tistimi, ki jim gre hvala za postavitev spomenika žrtvam vojne, je tudi g. Dragotin Korošec, stavebeni podjetnik v Gorenjki. Delo, katero je on vršil, je bilo ogromno. Kdo presteže vsa njegova pota, pisma itd. S prošnjami je krkal na vrata dobrih sre za darove po celi Sloveniji. Tako je v prav odlični meri pripomogel k temu, da se je postavil spomenik. Naj mu bodo te skromne vrstice v priznanje!

Iz Račne. 11. t. m. je bil pridoben v »Slovenec« dopis iz našega kraja, ki ga je treba v nekaterih ozirih popraviti. Ni bila gasilska veselica, ampak se je samo preostalo vino točilo po nižini. Pretep se je res vršil, tudi preklinjalo se je grdo po vasi, da se je vse zgrajalo. Niso pa stopili v akcijo nikaki noži in ni bil nihče ranjen. Resnici na ljubo pa moramo po naših zanesljivih informacijah od verodostojne strani konstatirati, da se je pisalo in moramo ob tej priliki nasloviti na naša gasilska društva, pa tudi na računsko, v kojej odboru sede sicer pametni in pošteni možje, nasloviti apel, da naj plesje iz svojih prireditvev energično izločijo, sicer bodo prišla na slab glas. Časi so prenesni in prekritični, da bi se smelo ljudstvo zavajati k piančevanju in plesanju. Gasilska društva, ki so dobrodelna in izobraževalna, so najmanj v to poklicana, da bi pomagala ljudem zapravljati denar in dušno zdravje.

Orel

Seja sodniškega zbora ljubljanskega okrožja za tekmo za naraščajski prapor bo noč ob 8. uri v okrožni sobi v Ljudskem domu.

Vse odeske in kroške ljubljanskega okrožja opozarjamo, da takoj sporoče, koliko kosil rabijo za naraščaj v nedeljo dne 15. t. m. ob priliki Mladinskega dne. Kosila bomo mogli preakrbiti le onim, ki se bodo javili do 18. t. m.

Prijave za štatenik tek 22. t. m. pošljite takoj, ker nam preje ni mogoče dati podrobnih navodil za posamezne odeske.

Občni zbor Z. S. V. na Brezjah.

Po svojem nadvse sijajnem in impozantnem ustanovnem obnem zboru Zveze slovenskih vojakov iz svetovne vojne, ki se je vršil lani v tem mesecu na Brezjah ob navzočnosti desetstisoč tovarišev in ob najlepšem vremenu, je bilo upravičeno upati, da tudi letos zbere ogromne množice na svojem drugem obnem zboru okrog prestola nebeške Kraljice na Brezjah. Toda, žal, letos je pač neko posebno leto, ki s svojim vednim deževjem ogroža ne le materialne, marveč tudi moralne dobrine človeštva skoraj po vsem svetu.

Zveza slovenskih vojakov, ki je v zanosnem vzletu komaj enoletnega obstoja osvojila srca slovenskega ljudstva in ga s svojo discipliniranostjo in organiziranostjo prekrivala za velike dolžnosti pijetele in karitativnosti napram žrtvam vojne, je v tem kratkem času ne le upravičila svoj obstoj, ampak je na sijajen in viden način dokumentirala nujno potrebo svoje organizacije za vzgojo, udejstvovanje in usovršitev vseh lepih čednosti, zlasti bratoljubja in človekoljubja v slovenskem narodu.

Zato bi tudi letos, kljub številnim prireditvam ki so se nekako akumulirale na to nedeljo, 8. avgusta, tako obilno zamočeno, pohitele številne množice našega ljudstva k Mariji Pomagaj celo kljub deževju, ko bi bilo mogoče misliti za primerno pristrešje tisočim in tisočim ljudi, kjer bi mogli dati duška svoji udanosti za dobro stvar in dvigniti sijaj zborovanja. O tej pripravnosti za posvedočitev te svoje neprecenljive zavesti skupnosti in tovarštva je pričalo več tisoč udeležencev (dasi se je več sto ljudi vrnilo na svoje domove še pred zborovanjem), ki so do zadnjega kotička napolnili romarsko cerkev, kjer se je vršil najlepši del vse tako lepo zasnovane prireditve.

CERKVENI GOVOR GOSP. BONAČA.

Kmalu po 9. uri dopoldne je bivši kurat Bonač, tajnik in duša ZSV, s krasnim cerkvenim govorom, polnim zanosa in notranjega ognja, očrtal trpljenja in grozote strašne svetovne vojne, se spomnil vseh padlih žrtv iz izbranih besedami, imenoma tudi onih, ki so kot invalidi v svojem povojnem trpljenju položili svoje življenje na oltar domovine, Stierleta, ki se je ponesrečil v kamniških planinah Mozetiča, ki je kot gorilski rojak, preganjan in zapiran, umrl kot žrtev italijanske objestnosti, in Faulhuber, Korošec, ki so mu Nemci dvakrat požgali dom, ubili enega otroka, očeta mu vrgli v upepeljeno lužo in mu razgnali družino. Ob tej priliki se je pridigar spomnil s toplimi besedami naših bratov izven mej naše domovine in vtil nam nado, da prej ali slej mora priti osvoboditev tudi njim. Predčital je lepo domoljubno pesem o Soči in pesem moravskih Čehoslovakov, ki so jo na straži na Vipavskem vsak večer po molitvi angleškega čiščenja zapeli in ki ji refren glasi: »Chceme Boha. On kral je naš!« Tako tudi Slovenci niso pozabili zlasti svoje nebeške Matere na Brezjah. Ob spominu nanjo so našli utehe in tolažila v najtežjih urah svojega življenja. Ona naj nas tudi druži v pravi, iskreni ljubezni med seboj brez strasti, brez strankarstva.

Ta ognjevit govor, prekinjen s kratkim zaplajenjem vernikov spominu mrtvih, čemur je sledila žalostna železničarska goiba iz Ljubljane, je orosil oči tudi najtršim srcem in vzbudil globok čut človekoljubja napram mrtvim in živim žrtvam vojne.

SV. MAŠA.

Po govoru so pevci pod taktilsko tov. Juvana lepo zapeli pretresljive žalostinke »Blagor mu«, »Vigred se povrne« in »Oj Doberdob«. Sv. maša, ki jo je služil bivši kurat Fr. Kogoj, je spremljala železničarska godba »Sloga«. Stregla sta pri sv. maši vojna tovariša organist Hafner in Pavšek. Kaj lepo, v duhu slavlja in velepomembno pa je bilo streljanje s topiči pri posameznih delih sv. maše, ki je tako globoko spominjalo na dni, ki so bili...

OBCNI ZBOR.

Pozdrav Nj. Vel. kralju.

V samostanski dvorani, kamor so bili pozvani le delegatje podružnic ZSV, ker je bil prostor premajhen za večje zborovanje, je predsednik, major Colarič, otvoril občni zbor ZSV malo pred 12. uro. Uvodoma je opravil letošnji skromnost prireditve glede na vremenske razmere, se zahvalil toliko tisočim za udeležbo, ki so kljub slabemu vremenu prihiteli na zborovanje ZSV, pozdravil zastopnike invalidov in prostovoljcev Tomca in St. Velkavrh, poročevalca dveh ljubljanskih dnevnikov ter vse prisotne in neprisotne vojne tovariše. Opravil je tudi odtotnost generala Maistra in župnika, bivšega vojnega kurata J. Hafnerja, ki je poslal topel brzojavni pozdrav na zborovanje in ugotovil, da vsa javnost, ne glede na strankarsko ali svetovno naziranje, s simpatijami spremlja delovanje ZSV, dasi so se začeloma pojavljali več ali manj prikriti očitki, s te ali one strani, »avstrijantstva«, »veteranstva« itd., ki so pa več ali manj že utihnili in je zlasti slov. tisk lojalno objavljal vsa vposlana mu navodila, za kar se odbor ZSV izrečno in prav toplo zahvaljuje vsem uredništvom listov, proseč nadaljnje naklonjenosti. Pozdravlja našega kralja Aleksandra in na poziv predsednika so se zborovali odzvali pozdravu s trikratnim »Zivio!« Sklenilo se je tudi poslati kralju pozdravni brzojav in imenu ZSV.

Poročilo o delovanju ZSV.

Nato je predsednik prešel na svoje poročilo in ugotovil razveseljivo dejstvo, da se organizacija v vsakem oziru prav lepo razvija in napreduje ter je številčno in moralno na višku svoje vzvišene naloge. Že sedaj ima organizacija 22 podružnic in najmanj 40.000 krepko organiziranih članov, vol-

nih tovarišev, ki so po trpljenju in vojnih grozotah trdno sklenjeni v bratsko občestvo ene same družine tovarišstva ZSV ne glede na strankarsko opredeljenost. Organizacija se številčno še vedno razvija in je upati, da v najkrajšem času zaseže vse kraje svobodne Slovenije.

Za naše brate izven meja Jugoslavije.

Obzlati je le, da ni ves naš narod zbran v ZSV. Dasi so bratje in tovariši celo danes, na tem zborovanju zastopane iz vseh slovenskih krajev, iz Dolenjske in Prekmurja, iz Štajerskega in Gorenjskega, iz Bele Krajine in Savinjske doline, vendar manjka bratov in tovarišev iz tužne Koroške in zaslužnjene Primorja. Predsednik je dal polnega duška upravičenemu ogorčenju proti nekulturnemu, krivičnemu postopanju s slovenskim življenjem na Koroškem, zlasti pa v fašistovski Italiji, ki se je žalostno proslavila s svojim preganjanjem slovenskega jezika iz uradov in šol na način, kakor tega ne bi storili niti divjaki! (Klici velikega ogorčenja.) Proti takemu postopanju ZSV najodločneje protestira in poziva merodajne činitelje, naj vendar že vzamejo v obrambo slovenski življenj v Primorju in na Koroškem. Zakaj tudi zibelka slovenstva, naša Koroška, je brez vsakršnih narodnih pravic in Slovenci so izpostavljeni najhujšemu nemškemu pritisku in pomeničevanju. V poštenem boju za svoj obstanek slovenski narod mora zmagati. Poštenje je osobita odlika slovenskega ljudstva in zato slovenstva ne bodo uničili. »Vremena Kranjcem bodo se zjasnila« tudi v mednarodnem oziru in prej ali slej se uresniči želja slovenstva, da »Bog poživi vse Slovence pod streho hiše ene!« (Burni Zivio-klici!)

V nadaljnjem izvajanju predsednik izjavlja, da današnji občni zbor ne more sklepati o kakih daljnosežnih predlogih, pač pa lahko sklene, da se naj bi vršilo večje zborovanje v Ljubljani ali drugje, na katerem bi se potem sklepalo tudi o mnogih drugih za ZSV, njene člane in slovenstvo sploh važnih zadevah. Tozadeven predlog iz vrst delegatov za zborovanje v Ljubljani je bil soglasno sprejet.

Pozdrav kuratom in prostovoljcem ter vojaštvu.

Nato pozdravlja in se toplo zahvaljuje vsem bivšim kuratom, ki so se udeležili zborovanja, kakor tudi odtotnim njihovim tovarišem za njihovo človekoljubje za časa vojne, v kateri so storili mnogo, mnogo dobrega. Hvala jim in toplo priznanje! (Tako je!) V izbranih besedah pozdravi končno še prostovoljce in navzočega njihovega tajnika tov. St. Velkavrh, ki so v mladostnem navdušenju izbirali ali smrt ali svobodno domovino. Za istimi cilji pa je šlo v boj tudi ostalo slovensko vojaštvo in junastvo tega vojaštva, zlasti na Doberdolu, je zaustavilo sovražnika, da nam ni pograbil še naše lepe Ljubljane; zakaj, da je res le v samopomoči naša rešitev, je dokaz generala Maistra, ki nam je ohranil Maribor z odločnim nastopom svojega vojaštva.

Govor Radeščka.

Nato podeli predsednik besedo tov. Radeščku, ki je kot prostovoljec v srbski vojski v kratkih obrisih opisal strašni umik preko Albanije in Kalvarijo srbskega naroda za svobodo svoje zemlje, omenil strahovite žrtve in grozne prizore divjanja kolere na Krfu ter glede na splošne vojne grozote je izjavil zaključek, naj bi tudi občestvo slovenskih bojnikov, ZSV, skušalo blažiti in plemeniti človeška srca, da ne pride brez globokih in tehničnih razlogov več do takih strašnih razražnavanj med narodi. V tem smislu pa nam bo zlasti Marija pomagala, ako se k Njej zatežemo in se je oklenemo.

Predsednik se zahvali Radeščku za njegov referat in omenja, kako je Italija, dasi zaveznica Srbije, postopala s srbsko vojsko na strašnem umiku, in ji ni, kakor bi bilo treba in kakor bi bila njena dolžnost, pomagala v veliki in težki stiski, v kateri se je Srbija nahajala.

Poročilo tajnika Bonača.

Nato je tajnik Bonač zaradi nedostajanja časa znatno skrajšal svoje poročilo, omenil razvoj in organizacijo ZSV, delovanje odbora in podružnic ZSV, poudaril zlasti veliko število že odkritih spomenikov padlim vojakom in spomenikov, ki so šele v načrtu, popravilo in okrasitev vojaških grobov in grobišč, podčrtal hvalnevredno dejstvo ZSV, kako njene podružnice skrbijo za invalide in vdove in sirote v vojni padlih v svojem okolišu in zlasti pohvalno omenil podružnice v Dev. Mar. Polju, Kranjsko goro in Srednjo vas. Dalje je omenil veliko število raznih sestankov po občinah širom Slovenije pa prireditve vidnih znakov in raznih lepih oblikah za počestčenje spomina padlim tovarišem. H koncu je predlagal naslednjo resolucijo:

Zveza bivših vojakov se z vsemi svojimi člani pridružuje borbi invalidov, vdov in sirot ter akcijam Združenja vojnih invalidov Kraljevine S. H. S. in Udruga:

1. da se takoj udeležijo vse pravice, ki jih daje sedanji invalidski zakon;
2. da se vojnim žrtvam izplačajo vse za nazaj dolžne pokojnine in da se pričenujejo takoj redno izplačevati novi prejemki;
3. da se otvorijo vsi potrebni invalidski zavodi, zlasti hiralski, in da se ne izvrši nobeno delno ali popolno ukinitve potrebnih zavodov, kakor se namerava to storiti s Protežno delavnico v Ljubljani;
4. da se omogoči vojnim sirotam vzgoja in
5. da se otvorijo potrebni kredit za učenje, zdravljenje, ortopediranje kakor tudi za druge pomoči, ki jih določa invalidski zakon, in da se krediti za vojne žrtve ne zmanjšujejo z stališča štedenja;

6. da se popravijo takoj vse krivične redukcije invalidov, vdov in sirot;

7. da se sedanji invalidski zakon revlira v obliki prave zaštite vojnih žrtv, kakor je to v drugih državah urejeno;

8. da se vojne žrtve oproste plačevanja za nje nezmisljenega davka, kakor tudi davka na ručno delo.

Resolucija, ki jo je dal predsednik na glasovanje, je bila z velikim odobravanjem sprejeta z dodatkom predsednika, naj se invalidski davek sploh ne uporablja za nobeno drugo stvar kot izključno za invalide. Dočim se je invalidski davek povzela, se je znatno zmanjšala invalidnina; kje je torej razlika med povzanimi dohodki in zmanjšanimi izdatki za invalide! Zato Z. S. V. v soglasju z invalidi odločno in ogorčeno protestira, če so invalidom namenjen denar porablja za druge svrhe. (Burno odobravanje.)

Tajnik Bonač je končno omenil še knjige, ki so izšle v zadnjem času o slovenskem vojaštvu v svetovni vojni, zlasti »Matičičevo« »Na krvavih poljih«, pretresljivo dramo »Kalvarija« in Grdinovo »Štiri leta v ruskem ujetništvu« ter priporočil te knjige vojnim tovarišem, dramo pa v vpriporočil podružnicam Z. S. V. Končno je tajnik omenil tudi večje prireditve, kakor sestanke v magistratni dvorani in shod v Uniju ter protestni shod proti Italiji. Napovedal je tudi, da se pripravljajo akcija, da se zbere vse kosti padlih vojakov v skupnem grobišču, na katerem naj bi se sezidal primeren mavzolej. Tudi je v teku stvar, da se postavi dostojen, velik, splošen spomenik v Ljubljani, v Tivolijem parku, vsem žrtvam vojne. Priporočil je tovarišem, naj zlasti premožnejši podpirajo žrtve vojne in naj se povsod organizira na vseh mrtvih dan prižiganje luči in svečk na zapuščenih grobovih.

V bližnjem času se bodo vršile večje prireditve Z. S. V. v raznih krajih Slovenije, katerih naj se vojni tovariši v obilnem številu udeležijo. Tudi tajnik se je pristržno zahvalil za tako veliko udeležbo kljub slabemu vremenu s krepkim klicem: Hvala vam, tovariši!

Predsednik je zlasti poudaril nujno potrebo, da storimo po svojih močeh vse, da pomagamo invalidom do njihovih pravic in upoštevanja njihovih težkih žrtv.

Poročilo blagajnika.

Poročilo blagajnika tovariša Wagnerja je bilo kratko in zgledno. Mnogo se je storilo za okrasitev grobov po revnejših občinah. Dohodki so večinoma iz članarine, ki znaša letno šest dinarjev. Vseh dohodkov je bilo nekaj nad 35.000 Din. Po odbitku izdatkov je v blagajni še 4528 Din čistih.

Revizor tov. Orehek je pohvalil pravilno in štedljivo gospodarstvo in se zahvalil odboru v imenu članstva, ker je požrtvovalno in nesebično vršil težko svojo nalogo in je vsa pota na razne strani in k raznim sestankom in sejam opravljal na svoje stroške in celo nakazoval podpore iz svojega. Zato predlaga blagajniku in odboru absolutarij.

Predsednik je dal poročila na glasovanje, ki so bila soglasno in z odobravanjem sprejeta.

Pozdrav prostovoljcev.

Zastopnik prostovoljcev tajnik Zdr. dobrov. za Slovenijo tov. St. Velkavrh, je pozdravil zborovanje, želel Z. S. V. največjih uspehov in izrazil nado, naj bi čimprej prišli vsi grobovi, to in onstran naše meje, med nas. Njegovim lepim izvajanjem je sledilo splošno odobravanje.

Predsednik se je zahvalil govorniku in še enkrat odločno zavrnil vse očitke, ki se morebiti še tuhtinam pojavljajo, zlasti one glede »avstrijantstva« ali »veteranstva« v nekem že prazilem duhu, in naglasil, da tvorijo Z. S. V. in prostovoljci skupno in nerazdelljivo celoto glede delovanja in ciljev. Na spomeniku žrtvam vojne bo to imeli svoje časno mesto tudi prostovoljci.

Predsednik nato opozarja na kratico odmerjen čas za večje referate nedovoljno udeležbo ter prosi, naj bi se glede na to invalidski referat, ki je tako skrbno sestavljen, izročil časopisju in objavo, kar bo vsekakor imelo mnogo večji pomen. Za to veliko uslugo prosi odbor Z. S. V. uredništva slovenskih listov.

Pozdrav invalidov.

Zastopnik invalidov Tomec se zato omejil na oficijelen in topel pozdrav Z. S. V., izraža svojo radost, da je v Z. S. V. toliko razumevanja za težnje invalidov in upa, da bo Zveza tudi v bodoče ohranila svojo naklonjenost. (Burno pritrdjevanje.)

Predsednik se zahvali za pozdrav in obljublja, da Z. S. V. ne bo nikdar pozabila invalidov. (Tako je!)

Volitev odbora.

S tem so prišle na vrsto volitve odbora Z. S. V. Svetnik Pirc, omenja velike zasluge in priznanje neumorno delavnemu majorju Colariču kot predsedniku Z. S. V. in želi, naj bi še mnogo let vodil Zvezo. Prav lepo in s pristržno zaljubljenostjo za ves trud in vneto pozdravlja tudi dosedanjega tajnika, biv. voj. kurata Bonača, ki je duša vsemu delovanju Zveze in predlaga poleg njiju v predsedstvo še dva tudi zelo zaslužna tovariša ravnatelja Orehka in N. Miheveca kot podpredsednika, za blagajnika pohvalno omenja tov. učit. Wagnerja in končno v odbor še: tovariša Matičiča, St. Benedikta (za invalide), Špunta, Lončarja, Logarja, Stajerca, Šturma in Korošča Taulegerja (zadnja dva kot zastopnika za marib. oblast); za pregledovca računov pa tovariša J. Hafnerja in Martinca. V nadaljnjem utemeljevanju svojega predloga je svetnik Pirc izrazil željo, naj bi vsi člani bili odborniki, in sicer odborniki po delu, četudi ne po imenu. Zakaj Z. S. V. v polni meri zaslučuje, da ji vsak član posveti vsaj del svojega prostega časa na tolikem človekoljubnem in bratoljubnem delu. Pri nas Slovencih je, žal, že tako, da je težko pritegniti k delu za splošni blagor in za idealne skupne cilje vse sloje in kulturne smeri prebivalstva. Toda Z. S. V. mora otajati ta led in združiti v svojem okrilju vse, kar ima srce na pravem mestu. Z. S. V. namreč ni nikaka parada, ni tudi nobeno frazersko solzarstvo, pa tudi ne veteranstvo, a najmanj pa avstrijantstvo, kar so nekateri skušali naprtiti Z. S. V. Naša organizacija goji čustveno pleteto napram tolikim žrtvam vojne,

dviga duha pravega in nepotvorjenega slovenstva in v teh svojih idealnih ciljih ne more, a da ne najde sodelavcev in članov v vseh slojih in v vseh strankah slovenskega naroda. Zato pa Z. S. V. tudi nima resnega nasprotstva. V Z. S. V. je torej pravo torišče za vse človekoljubju in bratoljubju naklonjene duše.

Predsednik major Colarič zaključil shod.

Predsednik je dal predlog na glasovanje, ki je bil soglasno in z živim odobravanjem sprejet. Predsednik, major Colarič obljublja, da bo vedno delal kot doslej v znanju tako vzvišenih namenov in ciljev Z. S. V. Pohvalno omenja nenavzočega generala Maistra kot edinega slovenskega generala, ki po svojih velikih zaslugah pač zasluži, da ga Z. S. V. na poseben način počasti na prihodnjem večjem zborovanju. (Burno odobravanje in živio-klici.) Z. S. V. hoče s svojim delom pokazati, da še žive slovenski vojaki in da jim je za slovensko čast in ime.

H koncu se je predsednik še lepo zahvalil za tako številno udeležbo kljub slabemu vremenu in s klicem »na svidenje na ljubljanskem zborovanju« zaključil lepo zaokroženo prireditve v največje zadovoljstvo vseh navzočih.

Po zborovanju so se udeleženci polagoma razšli z najlepšimi vtisi na svoje domove. Teh vtisov jim niti skrajno slabo vreme ni moglo zmanjšati. Odbor Z. S. V. je tudi topot z vsemi pripravami za zborovanje v večjem stilu pokazal, da je kos tudi častno rešiti svojo nalogo. Zanos in navdušenje vodilnih moči Z. S. V. iz vseh kulturnih in političnih smeri je jamstvo, da bo slovenski narod v svojih sinovih pod krepko razvitim praporom Z. S. V. izvojeval še marsikatero zmago v sebi samem proti vsem zunanjim in notranjim sovražnikom. Zakaj vsem zmagam je merilo, kako je poskrbljeno za časten in hvalečen spomin padlim in za dostojno preživljanje preostalih žrtv vojne, invalidov, vdov in sirot. Slovenski narod veruje sam vase, merodajni činitelji pa naj store tudi svojo sveto dolžnost za rešitev skupne domovine in osvoboditev naših bratov s tem, da ne pozabljajo vsaj na čast pijetele in karitativnosti!

Primorsko

Posvečenje reškega škola. V nedeljo, 8. t. m. se je vršila v reški katedrali Sv. Vida posvečitev pred. mons. Mihaela Izidora Saina O. S. B. v škola novostanovljene reške škofije. Posvetili so ga beneški patriarh kardinal Lafontaine, apostolski nuncij v Argentini Beda Cardinale in škof iz Salerna Grasso. Kardinal Lafontaine je v svojem govoru naglašal, da je posvetil že prvega apost. administr. na Reki, mons. Constantinija, sedaj apost. delgata na Kitajskem. Nova reška škofija, koje meje obsegajo z mejami nove karnarske provincije, obpade: a) dekanat Volosko-Opatija, Lovran, Močenice, Beržek, Veprinac in kaplanije Rukavac in Zvonče, b) dekanat Jelšane z župnijo Klana in kaplanijo Bergut ter vikarijat Podgorje, c) dekanat Trnovo z župnijami Knežak, Prem, vikarijat Zagorje, vikarijat Harije in d) pet reških župnij.

Nova znamenja. V zadnjih dnevih so se dogodile na Primorskem stvari, ki kažejo, da stoji Primorska pred črnimi dnevi. Razpuščenih je bilo več slovenskih društev med temi Učiteljska zveza, stanovska organizacija slovenskih in hrvatskih učiteljev in tudi hišne preiskave so prišle na dnevni red. Kakor znano, je tržaški prefekt motiviral razpust, češ, da novi sindikalni zakon ne dopušča stanovskih organizacij državnih nameščencev, ako nimajo za to izrecnega dovoljenja od načelnika vlade. Učiteljska zveza takega dovoljenja ni imela, torej nima pravice do obstoja. Tako zahteva zakon po razlagi tržaškega prefekta ali pa naučnega ministra Fedelija, ki je nedavno (med govorom poslanca Besednjaka v rimskem parlamentu o preganjanju slovenskega učiteljstva) odkril, da je imela Učiteljska zveza sedež v — Zagrebu. Tako razlaga novega zakona je prišla prav fašistovskim oblastnikom, ki so se na ta način »zakonito« rešili organizacije, ki jim je prevečkrat križala njihove načrte z učiteljstvom. Kajti poudariti je treba, da je ogromna večina članov Učiteljske zveze borila do zadnjega proti vstopu v fašistovsko učiteljsko organizacijo in s tem postavila v nevarnost svojo eksistenco. — Izmed motivacij za razpust prosvetnih društev je gotovo najbolj zanimiva ona, s katero je puški prefekt razpustil mladinsko društvo v Dekanih »Jadrane«. Dekret pravi, da je predsednica društva »znana propagandistka« gđ. K.; v društvu je večkrat predaval »znani propagandist« prof. K.; društvo je priredilo izlet, na katerem so peli slovenske pesmi in končno: mirno prebivalstvo se je razburjalo, ko je moralo prisostvovati »propagandističnemu delovanju društva« »Jadrane«. Po razpustu tega društva se je v Dekane vrnil srčni mir. Kako jim je na srcu srčni mir istrskega ljudstva! — Razpustu teh društev bo seveda sledil razpust drugih; saj so predsedniki vseh prosvetnih društev na Primorskem »znani propagandisti«, v vsakem društvu je že predaval kak »znani propagandist« in vsako društvo razburja duhove mirnega slovenskega ljudstva, ki želi živeti v prijateljstvu z italijansko državo.

Obnovitev starih metod. V četrtek zvečer je udrl 20 »neznanih« mladeničev v prostore mladinskega društva »Sv. Ivana« pri Sv. Ivanu v Trstu in pričelo klofutati in biti s palicami po glavi društvjenih prostorih. »Neznani« mladeniči tako imenujejo fašistovski listi fašiste, ko to kaže prav, so pozvali člane društva, naj takoj zapuste društveni sedež. Ti so se seveda pokorili in pričeli odhajati. Na pragu pa je prejel vsak svoj pozdrav s palico ali vsaj z zausnico. Ko so ostali junaki sami, so se vrgli na društvene spise. Odnesli so s seboj, kar so mogli in jo nato udarili proti mestu. »Neznani« mladeniči so jo hoteli mahniti v ulico sv. Frančiška na obisk k »Edinosti«, a jih je policija zavrnila. Nato so odkorakali pred Verdijev spomenik, kjer so knjige slovensko sežgali. Med tem je prispela na trg policija in aretirala par tičkov, ki so bili obdržani v zaporu. Vsaj uradno poročilo pravi tako. Nastaja vprašanje, ali dobijo ti »neznanici« mladeniči tudi zaslužen kazen? Upamo, da aretacija ni samo pesek v oči; sicer pridejo stare metode zopet v navado in Slovan na Primorskem bo nosil svojo glavo na prodaj 18 letnim trkolinom, do grla nasičenim s fašistovskimi nauki o imperijalizmu, vojni in mangarelu gorjači. — To se je zgodilo dva dni poprej kakor je minister Belluzzo govoril na Reki o važnosti gospodarskega zblizanja med Italijo in Jugoslavijo. Mi pa mislimo, da to tega zblizanja ne more in ne sme nikdar priti preko glaz naših bratov v Primorju!

Barvne trakove, ogljeni-, povošчени-, kopirni papir, hektografični zavitki in druge potrebščine pri Lud. Baraga, Selenburgova ulica 6/1

telefon šte. 980

mi za ta pokal 5:0; končni boj za pokal bo dne 9. sept. v Filadelfiji. — Proti vsemu pričakovanju je Brnčan Gottlieb porazil Jana Koželuha 6:0, 9:11, 6:3; Koželuh je v prvi igri Gottlieba podcenjeval, ta se je opogumil in ga Jan ni mogel več ugnati. — Janov brat, Karel, se je boril v Gradcu proti več tamošnjim igralcem tenisa in je seveda vse brez najmanjše težkote premagal. — Ker je francoska valuta zanič, se svetovna prvenstva profesionalov letos ne bodo izvajala v Deauvilleu na Francoskem, temveč v Berlinu. Udeležilo se jih bo osem moštrov; po ameriškem zgledu bo igral vsak z vsakim. Od udeležencev omenimo dva Burkeja, K. Koželuha, Najuha, Španca Plaa in Francoza Négroja. Tega imajo tudi za največjega tehnika; bil je tudi učitelj Suzane. — Suzana bo igrala sedaj v St. Moricu v Švici; Helena bo pa v Ameriki branila svojo prvenstvo; pred odhodom iz Evrope je rekla, da bo šele čez dve leti prišla spet sem.

Pojavil se je nov lahkoatletski desetbojnik, Estonen Rahn; v Revalu (Talienu) je imel te-le uspehe: skok na daljavo 7.10, 400 m 50, 110 m lese 16, 100 m 11.2, 1500 m 4:15, palica 3.30, diskos 36, krogla 11.50, kopje 45; sitnosti mu je delal skok v višino in je dosegel samo 1.65 (pozneje pa 1.85); skupaj 7400 točk, 431 za Yriolo. — Prav tam, v Revalu, je tekkel Nurmi 3000 m v 8:38.6. V boju z Widejem na 5000 m je dosegel Nurmi 14:36.1, Wide 14:55.3. Tu Wide Nurmiju ni nevaren, bolj mu je nevaren na 3000 m. Na to razdaljo bosta pa oba skupaj dobila kmalu resnega tekmeča v mladem Švedu Eklöfu, ki se je po enoletnem treningu pod vodstvom nekdanjega svetovnega prvaka Jandesa povzpel v prvi svetovni razred; 3000 m je pretekel v Oslo v 8:38.9. — Nemci so priredili v Hannoveru »Hindenburgove boje igre«; nekaj rezultatov: 100 m Börner 10.9, kopje Meiner 57.70, diskos Hoffmeister 45.10, 5000 m Diekmann 15:49.5. — V Krefeldu je tekkel Schüller 100 m v 10.5, za njim je bil Körnig, za tem pa Houben; 200 m je tekkel Schüller v 22.1, 3000 m Goodwin v 8:53.1, 110 m lese Trobach in Petersen v 14.9. V tem teku je prišel Čeh Jandera na 15.4. — Nemec Mang je vrget klavira 43.3 m daleč. — V Prešovu (Slovaška) je tekkel Fluck 100 m v 10.9, 800 m Barsi v 1:59, kroglo Bedó 13.15. — Francoska lahkoatletska zveza je priznala sledeče nove francoske rekorde: 100 m Degrelle 10.8, 1000 m Baraton 2:27.4 in je to tudi svetovni rekord, 4×100 m 42.6; skoka s palico pa niso priznali, ker ni bilo geometra poleg. Kako so natančni! — Lani je v lahkoatletskem boju premagala Francija Anglijo 59.53, letos se je pa Anglija revanširala in je zmagala 63:58; nekaj rezultatov: 100 m Gil 10.8, 400 m Rinkel 49.4, 800 m Lowe 1:52.4, 110 m lese Raby 15.4, 5000 m Johnston 15:00.4, Guillemot 15:09.2. — Dr. Pelzer je zelo vsestranski, v Københavnu je zmagal kar štirikrat: 400 m 49.5, 800 m 1:54.4, 1500 m 4:01.3, 2000 m 5:32.2. — Še bolj vsestranski je pa Hoff. Sedaj je zares postal profesional, v Los Angeles skače v nekem variéteju po odru, pleše, telovadi, skače s palico itd. Na teden zasluži 2500 dolarjev, t. j. okrog 140.000 dinarjev. Kaj!

V damski lahki atletiki omenimo češkoslovaška prvenstva: 100 m Wicherova 12.1, 1000 m Kučera 3:22.4, skok na daljavo brez zaleta Holara 2.38, kopje obojerno Olmorova 46.38, diskos Kučera 28.14. — V Göteborgu bodo poslali Angleži 25 tekmovalk, Francozi, Čehi in mi po 15, Poljaki 10, Japonci 2, druge številke pa še niso znane.

Dunajčan Schielberg je ponovno težno dvignil 120 kg, Becker pa sunil 142.5 kg. Tudi sicer je dunajski težka atletika spet oživela.

Nemec Diener se bo 17. t. m. prvič v Ameriki boril. Njegov nasprotnik bo židovski bokser King Salomon, dobra druga vrsta. Svoj čas se je Salomon upiral Berlenbachu celih 11 rund. — Italijan Bosio je pred bojem s Francozom Romero v hudem treningu znižal svojo težo v treh tednih za 8 kg, pa je bil kljub temu še tako močan, da je po točkah zmagal. — Ullsteinovo darilo bo omogočilo 20 nemškimi amaterskim bokserjem vzoren trening od 6. do 18. septembra, vodila ga bosta Noack in Samson Körner. — Sedaj spet nekaj pišejo o boju Demkseja s Tunneyem. Menda se bosta udeležila 11. septembra v Chicago na 10 rund. Manager Tex Rickard upa na dva milijona dolarjev dohodkov; 400.000 bi jih dobil Dempsey, 150.000 Tunney; posebnih vlakov bo 30, pravi Tex. Prejšnji Dempseyev manager Klarns si je tekom osemletne »službe« pri Dempseyu zaslužil 1 milijon dolarjev, in ni čudno, da ga je Dempsey odlovil.

Razdaljo Pariz-Bruselj, 364 km, so prevzeli trije kolesarji v 13:32.30; zmagovalec Debaets je bil tri četrti kolesa pred naslednjim kolesarjem. — Klasično švicarsko cestno dirkanje Zürich-Chaux de Fonds gre na 200 km, Blattmann jih je prevzel v 6:41. — Veliko darilo industrije v Erfurtu je dobil Saldow, prevzovali 40 km v 35:45, 60 km pa v 52:15. — Zmagovalec v bistrotnem dirkanju Moeskops bo kmalu dohitel Danca Ellegaarda; ta je bil šestkrat svetovni prvak, Moeskops doslej petkrat, pa je šele 32 let star. Svetovno prvenstvo v trajnostnem dirkanju, 100 km, je ob navzočnosti 20.000 oseb na torinskem vledromu dobil Belgijec Linart v 1:24:15, Francoz Ganay je bil 20.2 sek. za njim, Belgijec Suter je vozil 1:25:10, Francoz Breau 1:25:51.4. Majhne razlike nam pravijo, kako hud je bil boj. — Svetovno prvenstvo v cestnem dirkanju, 183 km med Milanom in Torinom, je združilo v tekmi 14 narodov; prvi je bil Francoz Dayen; odšel je ob 5. uri 45 minut, na cilj je prišel ob 11. uri 40 minut.

»Veliko špansko darilo« za avtomobiliste je dobil Italijan Constantini na vozu Bugatti; 692.600 kilometrov je prevozil v 5:38:47. Tekma se je vršila pri San Sebastianu.

Borg je v najboljši formi. Prišel bo v Evropo nazaj. Pred povratkom iz Amerike je plaval 400 y v 4:31, sv. r.; 400 y prsno v 5:48.8; pol milje (880 y) v 10:38.4, pred Weissmuellerjem, lanski njegov sv. r. 10:51 (pripomniti pa moramo, da to ni Weissmuellerjeva razdalja, on plava navadno 100 do 400 y, je torej plavalski sprinter); 1 miljo (1609.3 m) v 21:46.4, za skoraj 48 sek. boljši čas kot dosedanja rekord. — Na Švedskem je plavanje v šolah obvezni predmet; je čisto prav, saj je tam lani utonilo 340 oseb. Sedaj se morajo naučiti plavanja tudi vsi državni uradniki; kdor do določenega roka ne bo znal, ga bodo spodili iz službe. V šoli dijak ne morejo naprej, če nima v plavanju zadostnega reda. — 59 let stari medicinski svetnik, dr. Bergmann, je rešil smrti utonitve 26-letnega mehanika, ki je komaj še dihal. — Ederle in Cannone čakata na ugoden trenutek, da plavata čez Kanal; o pripravah nič ne povesta, imata pogodbe s časniki in celo s časniškim sindikatom, da ne bosta nič povedala. Norvežan Farstad je pa le skočil noter, a je vsled močnega valovanja moral po 11 km odnehati. Ker je policist, ga lahko nastavijo pri prometni službi v Kanalu, tolikšno je sedaj število onih, ki hočejo čez. — 1500 m je preplaval Oger Halassy v 23:22, pa ima samo eno nogo.

Letos 5. junija se je poročila hčerka newyorškega guvernerja Smitha, ki je katolik. K poroki, ki se je vršila v cerkvi Brezmadežnega Spojetja, je povabil 500 imenitnih Newyorčanov. Poročal je kardinal Hayes sam. Guverner Smith je bil tudi v Cicagi na kongresu.

V Flemingsburg-u v Ameriki je umrla neka Carter, ki je bila stara 117 let, v nekem drugem kraju Amerike pa žena 106 let stara.



Potrta globoke žalosti naznanjava vsem sorodnikom, prijateljem in znanem prebriskovi vest, da je najina iskrena ljubljena hčerka in sestra, gospodična

Zinka Žnidaršič

poštna uradnica v Ljubljani

dne 8. t. m. v najlepši dobi nenadoma preminula na zagrebški kliniki. — Pogreb predraže pokojnice se bo vršil dne 10. avg. ob 6 popoldne pri Sv. Križu v Ljubljani. — Prosi se tihega sožalja.

Ljubljana, dne 9. avgusta 1926.

ANTONIJA in FRANC ŽNIDARŠIČ — globoko žalujoča mati in brat.

Sedlarski pomočnik

dobro izučen, išče primerno mesto. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 5364.

Trg. pomočnik

mlad, špacer, in barvne stroke, išče službo v kakšni trgovini ali drugem podjetju. — Cenj. ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Čimprej« šte. 5303.

ZA CARINJENJE

in obavljanje vsakovrstnih spedičij, poslov, vkladiščenja, zavarovanje transportov itd. se priporoča sped. tvrdka »Jugoport«, Ljubljana, Tavčarjeva 3.

ČELISTA

in prvega GOSLAČA rabimo. Samo prvovrstne ponudbe na upravo lista pod številko 5390.

ODVETNIŠKA PISARNA

v Ljubljani sprejme s 1. septembrom t. l. v slovenski in nemški stenografiji perfektno

stenografijo

z daljšo prakso v odvetniški pisarni. Naslov v upravi pod šte. 5377.

Učenca

sprejme takoj IVAN JERZNIK, sobo in črko-slikar in pleskar — v Domžalah. 5391

Stanovanje

v mestu, s hrano, iščem za 3 dijake nižjeshole — brate. — Ponudbe z navedbo cene je poslati na upravo lista pod »Nižjeshole« šte. 5396.

BUKOV OGLJE

se dobi v veliki množini in na drobno po ugodni ceni. Več po dogovoru. Naslov: Poštno ležišče — SAVINA 7, Ljubno, štaj.

Radi preselitve DANES v TOREK prostovoljna

JAVNA DRAŽBA

ob 9 dop. Pred škofijo št. 21/II: Stelaže s stekl. omarami, ogledala, sobna in kuhinjska oprava, blazine, pernice, želez. postelje, moško kolo in velika, močna amer. pisalna miza in drugo. 5378

Bukova drva

suha, kupuje družba »ILIRIJA«, Ljubljana, Kralja Petra trg 8.

Naznanilo.

Vljudo naznanjam ceni, odjemalcem, da preselim svojo PEKARNO iz Rimske ceste št. 1 v lastno hišo na Karlovsko c. 30. Zahvaljujem se za naklonjenost in se še nadalje priporočam.

FRANC POSAVC pekarna.

Volno in bombaž

za strojno pletenje in vsakovrstna ročna dela dobite po najnižjih cenah v veliki izbiri pri Karlu PRELOGU — Ljubljana, Stari trg šte. 12 — in Židovska ulica šte. 4.

Prevzamemo

1000 m TRACNIC poljske železnice in 6 VOZIKOV (Muldenkipper), dalje vzamemo v našem STROJ ZA LOMLENJE KAMNA. — Ponudbe na gradbeno podjetje Ing. FRAN TAVČAR, družba z o. z., Ljubljana, Mirje št. 11. 5386

Par sto DINARJEV

dnevno zaslužite pri prodaji dovoljenih drž. srečk. Garancija ni potrebna. Tudi za izven Ljubljane. Josip Vardjan, Ljubljana, Wolfova ul. 1/I, desno.

PRODAM

v ŠT. VIDU n. Ljubljano: HIŠO s 3 sobami, 1 kuhinjo, 600 m² vrta. HIŠO s 6 sobami, 3 kuhinjami, 500 m² vrta. Pojasnilo v št. Vidu nad Ljubljano št. 20.



NAPRODAJ JE

V TRBOVLJAH

in trgu, veliko POSESTVO, obstoječe iz hiše, v kateri se nahaja dobro iduća zaloga pive Zagrebške pivovarne, z vsem inventarjem (vozovi, konji, steklenice, mi in aparati), sploh vse, kar se rabi pri trgovini piva. — Daje gospodarsko poslovanje, ribnik, uljve in travniki — na najlepšem kraju ob gl. cesti Trbovlja. Travniki in njive so primerne za stavbene prostore. Trgovina dveh pivarn se lahko vodi takoj naprej. Oziralo se bo le na resne kupce; cena nizka, plačilo zelo ugodno. Več se poizve pri lastniku g. IVANU URESNIK, posestnik in zagajatelj piva, Trbovlje 63.

Zneski od Din 30.000 navzgor

se iščejo na krajšo ali daljšo dobo proti dobremu obrestovanju in sodeležev — k važnemu in zdravemu podjetju. Redka prilika za izredno dobro naložitev kapitala. — Dopisi upravi »Slovenca« v Ljubljani pod šifro: »Državni monopol«. 5388

Razglas.

Okrajni zastop LAŠKO kupi večjo množino starih tračnic od poljskih železnice in starih železnih cevi za cestne ograje. — Ponudbe z navedbo cene naj se pošljejo semkaj do 20. avgusta.

Okrajni zastop Laško, dne 7. avgusta 1926.

V MARIBORU

priporoča galanterijo, drobnarijo, toaletne predmete, platarske in vrvarske izdelke

DRAGO ROSINA VETRINJSKA ULICA 26.

Krompir

dobavi KMETIJSKA ZADRUGA v Ptuj.

PROFESOR

Dr. ALOJZ ZALOKAR

se je preselil v Maistrovo (Vojaško) ulico šte. 6 (poleg trga Tabor, nasproti vojašnice vojvode Mišića) in ordinira redno od 2. do 3. ure popoldne

E 2110/25

5386

Dražbeni oklic.

Dne 16. avgusta 1926 se vrši ob pol 9 dopoldne v Ptuj, Frankopanska ul. 10, in dne 18. avgusta 1926 ob 10 dopoldne v Strnišču (taborišče)

Javna dražba raznih premičnin

in sicer: 16. avgusta v Ptuj: sodi, pohištvo; 18. avgusta v Strnišču: 3600 m železniških tračnic, 1200 m ozkotirnih tračnic, več barak, stroji za izdelavo lesne volne, električni motorji, kotli, gospodarski vozovi, kompletna elektrarna, lokomobila, brzojavni drogovi, drva, pohištvo, blagajna, transformatorji, več živine itd.

OKRAJNO SODIŠČE V PTUJU, oddelek IV., dne 6. avgusta 1926.

Muzej!

jugoslovanskih starin, orožja, denarja, obleke, slik, dokumentov srbskih kraljev, starih knjig, monastirske blagajne, tajne iz turških časov. Ves muzej se poceni proda vsled selitve.

MUZEJ DANILA POPOVIČA BEOGRAD — Terazije 7.

Zahvala.

Za izraze sočutja ob tragični izgubi našega ljubega

MILKOTA

za častno spremstvo na njegovi zadnji poti in poklonitev vencem ter cvetja se vsem prisrčno zahvaljujemo. — Posebno zahvalo izrekamo g. vel. županu ljublj. oblasti dr. Baltiču, odnosno njegovima zastopnikoma gg. svetnikoma dr. Maru in vlad. svet. dr. Senekoviču, prof. dr. Erženu kot zastopniku trg. akademije, sreskemu poglavarju v Radovljici dr. Vaupotiču in dr. Tekavčiču, sresk. poglavarju Mariču kot zastopniku »Društva konceptnih uradnikov«, predstavnikom oblasti in županstvu v Kranjski gori, osobito sod. predstojniku dr. Kotniku, ravnateljem Gogoli in Račiču, nadalje govornikom gg. dr. Marnu, dr. Čupriču, zastopniku H. P. K. »Sljeme«, dr. Tičarju, zastopniku »Slov. planinarjev« in g. Ribarju, zastopniku kranjskogorskih letoviščarjev, končno »Skalašem« za njihovo izredno požrtvovalnost in pevcem za glinjave žalostinke.

Ljubljana, 9. avgusta 1926.

Žalujoče rodbine:

Lubec, dr. Senčar, Novak, Skalar.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 9. avgusta 1926.

Višina barometra 508.8 mm

Opazovanja	Baro-meter	Toplota v C	Rel. vlažn. v %	Veter in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavin		V Ljubljani je
						ob opazovanju	v mm do 7h	
Ljubljana (dvorec)	7	760.8	14.6	72	E 1	5	93.4	povprečni barometer visji ko večerj za 2.6 mm
	8	760.8	16.6	69	N 1	5		
	14	761.8	22.3	40	NE 4	8		
	21	764.1	17.3	63	N 1	1		
Maribor		761.8	16.0	71	NW 1	7	61.0	
Zagreb	8							
Belgrad								
Sarajevo								
Skoplje								
Dubrovnik								
Praga	7	765.8	12.0	mirno	2		0.5	

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša vedno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajsko vremensko poročilo za 10. avgust: Začasno jasno vreme, temperatura se dvigne.

Ljubeljska dirka 8. avg. 1926

Tatra mali avto 4--12 H 5

najboljši čas svoje kategorije proti najhujši konkurenci; NAJBOLJŠA OCENITEV IZMED VSEH AVTOMOBILOV. Startali so 4 vozovi in vsi dospeli na cilj brez kazenskih točk.

Zastopnik za Slovenijo:

AVG. STOINSCHEGG — Rogaška Slatina.

Generalni zastopnik Ch. Nusser — Beograd.

Inserirajte

V

„Slovencu“!